

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av värdepappersmarknadslagen och aktiebolagslagen samt vissa lagar i samband med dem

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av värdepappersmarknadslagen och aktiebolagslagen samt vissa lagar i samband med dem (RP 305/2018 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande

Sakkunniga

Utskottet har hört

- finansråd Jyrki Knuutinen, finansministeriet
- lagstiftningsråd Jyrki Jauhiainen, justitieministeriet
- jurist Pia Ovaska, Finansinspektionen
- kriminalöverkonstapel Lauri Pajunoja, centralkriminalpolisen
- jurist Tapani Manninen, Nasdaq Helsinki Oy
- expert Hannu Ylänen, Finlands näringsliv rf
- direktör Lea Mäntyniemi, Finanssiala ry
- vice verkställande direktör Leena Linnainmaa, Centralhandelskammaren
- biträdande professor Heikki Marjosola.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Skatteförvaltningen
- Euroclear Finland Ab
- Aktiespararnas Centralförbund rf
- Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- Transparency International Suomi ry.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår ändringar i värdepappersmarknadslagen och aktiebolagslagen. Dessutom föreslås ändringar i bland annat lagen om investeringstjänster och lagen om placeringsfonder. I flera andra lagar föreslås också ändringar motsvarande dem som föreslås i de nämnda lagarna. Genom de föreslagna lagarna ska direktivet om ändring av Europeiska unionens direktiv om aktieägarrättigheter sättas i kraft.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

Det föreslås att till värdepappersmarknadslagen fogas de bestämmelser som direktivet förutsätter om börsbolags rätt att få information om sina aktieägare, bestämmelser om ersättningar till börsbolags ledning och skyldigheten att informera om närståendetransaktioner samt ett förslag som innebär att finansministeriet genom förordning ska utfärda närmare bestämmelser om ersättningspolicy och ersättningsrapporter. Dessutom föreslås bestämmelser om röstningsrådgivarnas verksamhet.

I aktiebolagslagen föreslås de bestämmelser som direktivet förutsätter om börsbolags beslutsfattande när det gäller ersättningar till bolagets ledning. Aktieägarnas möjligheter att påverka innehållet i ersättningspolicyn ska enligt förslaget stärkas så att beslut om ersättning till styrelsens och förvaltningsrådets ledamöter samt till verkställande direktören i börsbolag ska baseras på en ersättningspolicy som har lagts fram på bolagsstämman. Aktieägarnas beslut vid bolagsstämman om ersättningspolicyn föreslås vara av rådgivande karaktär.

Dessutom föreslås det att aktiebolagslagens närståendebestämmelser ändras så att det i lagen föreskrivs om en mer omfattande närståendekrets som gäller börsbolag och om en snävare närståendekrets som gäller andra bolag. Definitionerna ska på motsvarande sätt som i den gällande lagen tillämpas på bokslutsuppgifter, på förvärv av egna aktier till anställda och på regleringen av ersättning för skada som orsakats genom en närståendetransaktion. När det gäller börsbolag föreslås dessutom jävskrav som kompletterar jävsbestämmelserna i den gällande lagen i samband med beslutsfattande om närståendetransaktioner mellan personer som hör till börsbolagets närståendekrets och börsbolaget självt eller dess dotterbolag, om närståendetransaktionen avviker från bolagets sedvanliga verksamhet eller från normala marknadsvillkor. Det föreslås inga ändringar i behörighetsfördelningen mellan ett börsbolags bolagsstämman och bolagets ledning, vilket betyder att det fortsättningsvis i allmänhet är bolagets styrelse som fattar beslut om närståendetransaktioner. När det gäller andra bolag föreslås inga ändringar i jävsbestämmelserna. Ändringarna behövs för genomförandet av direktivet och för ett förtydligande av närståenderegleringen.

I lagen om investeringstjänster föreslås i enlighet med direktivet bestämmelser som innebär att värdepappersföretag som tillhandahåller förvaringstjänster ska tillstålla börsbolag information om deras aktieägare samt medverka till att aktieägarna utövar sina rättigheter. Motsvarande skyldigheter gäller personer som sköter förvaltarregistrering enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt förvaltar börsbolags utländska innehav.

Dessutom föreslås i lagen om investeringstjänster bestämmelser som förpliktar värdepappersföretag som investerar kundmedel i börsaktier att utarbeta och offentliggöra principer för ägarstyrningen. Skyldigheten att utarbeta principer för ägarstyrningen gäller också fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder, AIF-förvaltare som avses i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt institutionella investerare som avses i försäkringsbolagslagen, lagen om pensionskassor och lagen om försäkringskassor.

I värdepappersmarknadslagen, i lagen om investeringstjänster samt i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet föreslås de bestämmelser som direktivet förutsätter om påföljder för överträdelse av bestämmelser som utfärdats med stöd av direktivet. Påföljderna motsvarar dem som i den gällande lagen föreskrivs för överträdelse av motsvarande bestämmelser.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

Lagarna avses träda i kraft den 1 april 2019.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Det viktigaste innehållet i och syftena med propositionen. Genom den föreslagna lagstiftningen genomförs Europeiska unionens ändringsdirektiv om aktieägarrättigheter (2017/828). Ett av direktivets huvudmål är att främja öppenhet mellan börsbolag och investerare. I förslaget ingår också reformer som gäller ersättningar till ledningen, ägarstyrning och närståendetransaktioner. Regleringens syfte är att underlätta för aktieägarna att utöva sina rättigheter.

Ekonomiutskottet tillstyrker regleringen huvudsakligen utan ändringar. Utskottets ändringsförslag är till största del tekniska uppdateringar som beror på andra ändringar i lagstiftningen.

Frågor som den gällande regleringen aktualiserar. På värdepappersmarknaden förvaltas investeringstillgångar över riksgrensarna i många steg så att det eventuellt finns många förvarare och underförvarare mellan de slutliga investerarna och emittenterna. De många stegen gör det svårare att identifiera aktieägare och utnyttja rättigheter som är förknippade med aktierna. För att minska dessa problem efterlyser man en ny reglering i anslutning till överföring av information om aktieägares identitet och utövande av aktieägarrättigheter.

Identifiering av aktieägare, aktieböcker och ägandets offentlighet. Direktivet är ett minimiharmoniseringsdirektiv, vilket innebär att det möjliggör nationell lagstiftning som går längre än kraven i direktivet. Ekonomiutskottet påminner om att också kommissionens förordning (EU) 2018/1212 som gäller verkställande av bestämmelser om identifiering av aktieägare, överföring av information och underlättande av utövandet av aktieägarrättigheter endast ställer upp minimikrav och uttryckligen uppmanar förvarare och andra marknadsaktörer att bearbeta sina egna förordningsenliga framställningsformer enligt olika marknadsbehov.

När det gäller det finländska värdeandelssystemet finns information om direktägda aktiers ägare i realtid tillgänglig för var och en genom de aktieägarförteckningar som upprätthålls av värdepapperscentralen. Ekonomiutskottet konstaterar att informationen i dessa förteckningar är mer detaljerade än direktivets minimibestämmelser, och att utsträcka bestämmelserna om förvarare i direktivet till det finländska värdeandelssystemets system för systemet för direkt förvaltning skulle antagligen inte medföra nya fördelar för börsbolagen.

Myndigheternas ställning. Direktivet gäller inte myndigheternas eller allmänhetens rätt att få information om faktiska aktieägare, men ger medlemsstaterna möjlighet att föreskriva om hantering av aktieägarnas personuppgifter också för andra ändamål. Vid ekonomiutskottets utfrågning av sakkunniga diskuterades huruvida uppgifterna om aktieägare skulle kunna användas för att komplettera uppgifterna i den offentliga aktieägarförteckningen i fråga om de förvaltningsregistrerade innehaven eller ålägga bolaget att meddela myndigheterna om det bland de förvaltningsregistrerade aktieägarna noteras finländska aktieägare.

Propositionen föreslår inte att direktivets option ska tas i bruk eftersom det har ansetts att övriga samhällsliga behov att få information om ett bolags ägare har tillgodosetts med den gällande la-

Betänkande EkUB 34/2018 rd

gens bestämmelser enligt vilka aktieägarförteckningar är allmänt offentliga och deltagande i bolagsstämman förutsätter anmälan till en allmänoffentlig tillfällig aktieägarförteckning, samt genom bestämmelser om myndigheternas tillgång till information.

Denna linje är befogad, anser ekonomiutskottet. Den aktuella lagstiftningen skulle vara ett oändamålsenligt redskap för att förbättra den allmänna offentligheten eller myndighetsoffentligheten. Syftet med frågerätten är att förbättra framför allt bolagets rätt att känna sina aktieägare. I detta övervägande har ekonomiutskottet utöver andra faktorer särskilt beaktat att när ett bolag själv svarar för kostnaderna för förfrågningen, antas rätten bli använd endast när behovet kommer från bolagets egna utgångspunkter.

Uppgifternas tidsenlighet och tillförlitlighet. Det har noterats att det finns problem i anslutning till tillförlitligheten och tidsenligheten i fråga om de ägaruppgifter som levererats från förvaringskedjorna. Det kan ta förvararna flera dagar att reda ut ägarna och sända uppgifterna framåt i kedjan. Därför är ägaruppgifterna inte nödvändigtvis aktuella. Ekonomiutskottet konstaterar att även om direktivet och de bestämmelser som utfärdas med stöd av det kommer att standardisera och försnabba informationsutbytet, går det knappast i fortsättningen heller att vara helt säker på att uppgifterna är exakta. Ekonomiutskottet påpekar att trots den föreslagna regleringen förblir flera frågor öppna, exempelvis hur ett bolag ska få vetskap om när en aktieägare upphör att vara aktieägare, hur uppgifterna ska levereras rent praktiskt och hur genomförandet av skyldigheten att iaktta sekretess ska säkerställas.

Med beaktande av dessa faktorer är det ändamålsenligt att hålla regleringen av aktieägarförteckningar och tillfälliga aktieägarförteckningar i aktiebolagslagen isär från den rätt att få uppgifter om delägare som avses i den nu aktuella lagstiftningen. På grund av frågor relaterade till ägaruppgifternas tillförlitlighet och tidsenlighet kan de uppgifter som lämnas till ett bolag inte ges sådan rättsverkan som skulle motsvara rättsverkan hos nuvarande aktieböcker och register som upprätthålls i värdeandelsystemet. De sistnämndas tillförlitlighet är säkrad genom regleringen om daglig precisering av ägaruppgifter enligt förordningen om värdepapperscentraler (EU) nr 909/2014.

Uppgifternas användningsändamål. Ekonomiutskottet påpekar att i begreppet tillåtet användningsändamål för uppgifter enligt den föreslagna lagstiftningen ingår också den nya lagstiftningen om skydd för uppgifter och privatliv. Hantering av personuppgifter i annat syfte än det för vilka uppgifterna ursprungligen har samlats in ska genomföras i överensstämmelse med dataskyddsförordningen (EU) 2016/679. Om man i Finland skulle ålägga bolagen att offentliggöra inkomna uppgifter om aktieägare för allmänheten, skulle man samtidigt vara tvungen att visa att detta dels är behövligt, dels står i rätt proportion till de berättigade mål som definieras i nationell lagstiftning.

I den europeiska diskussionen om insyn i aktieinnehav kan det iaktas motstridiga utvecklingstrender mellan insyn i ägarskap och skydd för personuppgifter. Ekonomiutskottet bedömer möjligheter och konsekvenser i fråga om olika register också i sitt betänkande om införande av bestämmelser om informationsskydd i lagstiftningen om nationella kreditinstitut (RP 100/2018 rd) och om övervakningssystem för bank- och betalkonton för att effektivisera förhindrandet av penningtvätt (RP 167/2018 rd).

Betänkande EkUB 34/2018 rd

Ersättning till ledningen. Ekonomiutskottet konstaterar att skyldigheterna i anslutning till bestämmelser om ersättning till ledningen och närstående bestämmelser är rätt väl tillgodosedda i Finland genom den självreglering som är förpliktande för börsnoterade bolag. Den föreslagna lagstiftningen lyfter upp dessa skyldigheter till lagnivå, delvis ändrade: ersättningsrapporter och ersättningspolicy får större offentlighet jämfört med nuläget och de blir en del av det material som ska behandlas på bolagsstämman. Ekonomiutskottet anser att de föreslagna ändringarna är ändamålsenliga och betonar i all synnerhet att man har gått in för att undvika nationell tilläggsreglering.

Principen följ eller förklara. Den bärande tanken bakom principen följ eller förklara, som används allmänt inom finansmarknaden och vid självreglering också inom andra sektorer, är att beakta att det åläggande som skapas genom regleringen är av ny typ och att aktörerna kan ha olika praxis som trots sin heterogena karaktär kan tjäna de uppställda målen förhållandevis väl. Den rörelsefrihet som aktörerna bereds genom denna mekanism ger möjlighet att beakta särdrag i deras verksamhet. Tillsynsmyndigheten har i vilket fall som helst behörighet att ingripa i ett företags verksamhet om företaget inte motiverar varför reglerna inte följs, eller om motiveringarna inte är godtagbara.

Lagstiftningens geografiska dimension. För en allt mer betydande del av den EU-rättsliga lagstiftningen är det karakteristiskt att regleringens konsekvenser med avsikt utsträcks utanför området för EU:s rättskipning. I den föreslagna regleringen sägs att vad som föreskrivs om värdepappersföretags skyldighet att överföra information om aktieägares identitet och medverka till utövande av aktieägarrättigheter ska utsträckas till att gälla utländska värdepappersföretag samt EES-fondbolag eller EES-baserade AIF-förvaltare. Avsikten med bestämmelsen är att säkerställa att finländska och utländska börsbolag får så fullständig information som möjligt om aktieägarna.

Enligt direktivet ska dess kapitel I a tillämpas också på "intermediärer" som varken har sitt säte eller sitt huvudkontor i unionen när de tillhandahåller tjänster som avses i artikel 1.5. För att uppnå målen för direktivet är det dessutom nödvändigt att säkerställa att information överförs genom hela kedjan av intermediärer. Om intermediärer från tredjeland inte omfattades av direktivet, skulle informationsflödet riskera att brytas. Intermediärer från tredjeland som tillhandahåller tjänster med avseende på aktier i bolag som har sitt säte i unionen och vilkas aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad belägen i eller med verksamhet inom unionen bör därför omfattas av reglerna om identifiering av aktieägare, överföring av information, underlättande av aktieägares rättigheter och transparens samt icke-diskriminering i fråga om kostnader.

I ljuset av detta är det motiverat med den norm som föreslås i lagen om investeringstjänster och genom vilken regleringens effekter delvis också fås att omfatta utländska aktörer. Men utgångspunkten bör likväl vara att utan ett motsvarande EU-rättsligt stöd skulle Finland inte effektivt kunna ålägga utländska aktörer att lämna ut uppgifter om bolagsinnehav. Motsvarande utgångspunkt antogs bland annat vid genomförandet av förordningen om värdepapperscentraler.

Krav på enhetlighet i regleringen. I propositionen fästs uppmärksamhet vid fel vid översättningen av direktivet. Ekonomiutskottet instämmer i kritiken och konstaterar sig redan tidigare ha fäst uppmärksamhet (EkUB 27/2018 rd — RP 243/2018 rd) vid problem i anslutning till översättning-

Betänkande EkUB 34/2018 rd

ar av EU-bestämmelser. Utskottet uttryckte i sammanhanget sin oro över att terminologin i den föreslagna lagstiftningen varierar; i olika lagar används olika termer för samma sak. Till följd av branschens natur är bestämmelserna om finansmarknaden relativt svårtydda. Det är därför särskilt viktigt att normerna är så entydiga som möjligt i språkligt hänseende. Om versionerna inte i alla avseenden motsvarar den terminologi som används på annat håll i lagstiftningen, är det ägnat att förorsaka tolkningsproblem eller osäkerhet om innehållet i skyldigheterna. Med hänvisning till sitt ovan nämnda betänkande anser ekonomiutskottet att det är viktigt att statsrådet vidtar åtgärder för att skapa konsekvens i terminologin.

Ikraftträdande. Vid ekonomiutskottets utfrågning av sakkunniga har det framställts olika synpunkter på den föreslagna lagstiftningens ikraftträdande. Ekonomiutskottet ser det som viktigt att de parter som påverkas av regleringen ges en skälig tid för att anpassa sin verksamhet till den nya regleringen och föreslår att regleringen träder i kraft tidigast den 10 juni 2019.

DETALJMOTIVERING

1. Lag om ändring av värdepappersmarknadslagen

15 kap. Administrativa påföljder

2 §. Påföljdsavgift. Efter att regeringen lämnade propositionen har paragrafens 1 mom. ändrats genom lag 1228/2018. Momentet ska hänvisa till 3 kap. 1 och 2 § om skyldighet att offentliggöra prospekt.

Också paragrafens 4 mom. har ändrats genom lag 1228/2018. Ändringarna ska beaktas i den nu aktuella bestämmelsen.

16 kap. Skadestånd

1 §. Skadeståndsgrund. Paragrafen har ändrats genom lag 1228/2018. Ändringarna ska beaktas i den nu aktuella bestämmelsen.

3. Lag om ändring av lagen om investeringstjänster

1 kap. Allmänna bestämmelser

4 §. Bestämmelser som tillämpas på kreditinstitut, fondbolag och AIF-förvaltare. Paragrafens 2 mom. 1 punkt har ändrats i samband med behandlingen av proposition RP 277/2018 rd. Till momentet fogades då en hänvisning till 6 kap. 2 § 1 mom. i denna lag och två hänvisningar till artikel 26 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument. Ändringarna ska beaktas i den nu aktuella ändringen.

7 a §. Överföring av information om aktieägares identitet samt medverkan till utövande av aktieägarrättigheter. Att utsträcka tillämpningsområdet för 1 kap. 7 a § 2 mom. i lagen om investeringstjänster till att gälla utländska värdepappersföretag motsvarar inte definitionen på in-

Betänkande EkUB 34/2018 rd

termediär i direktivet, som är mer omfattande än det som nu föreslås. De ovan nämnda definitionerna på utländska värdepappersföretag och utländska företag i lagen om investeringstjänster täcker inte in definitionen på en utländsk värdepapperscentral. Därför bör 7 a § 2 mom. preciseras på motsvarande sätt.

4. Lag om ändring av lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet

1 kap. Allmänna bestämmelser

3 §. Definitioner. En teknisk korrigerings görs i paragrafens 15 punkt.

5. Lag om ändring av lagen om placeringsfonder

29 d §. Lagen om placeringsfonder (48/1999), som det hänvisas till i propositionen, har blivit upphävd genom lagstiftning enligt propositionen RP 243/2018 rd, där det bland annat föreslogs en helt ny lag med samma namn. Därför ska lagförslagets ingress och numren på de föreslagna paragraferna ändras för att motsvara den nya lagen. I den gamla lagen om placeringsfonder motsvaras 29 d § av 9 kap. 9 § i den nya lagen.

29 e §. Lagen om placeringsfonder (48/1999), som det hänvisas till i propositionen, har blivit upphävd genom lagstiftning enligt propositionen RP 243/2018 rd, där det bland annat föreslogs en helt ny lag med samma namn. Därför ska lagförslagets ingress och numren på de föreslagna paragraferna ändras för att motsvara den nya lagen. I den gamla lagen om placeringsfonder motsvaras 29 e § av 9 kap. 10 § i den nya lagen.

7. Lag om ändring av 5 § i lagen om Finansinspektionen

Ingressen. I ingressen görs vissa tekniska justeringar.

5 §. Andra finansmarknadsaktörer. I den föreslagna 5 § görs vissa tekniska justeringar.

9. Lag om ändring av lagen om pensionsstiftelser

1 kap. Allmänna bestämmelser

2 §. Efter att propositionen lämnades har en definition av begreppet reglerad marknad redan fogats till lagen, varför det föreslagna tillägget har blivit överflödigt.

10. Lag om ändring av lagen om försäkringskassor

1 kap. Allmänna stadganden

3 §. Efter att propositionen lämnades har en definition av begreppet reglerad marknad redan fogats till lagen, varför det föreslagna tillägget har blivit överflödigt.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 2, 6 och 8 i proposition RP 305/2018 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1, 3—5, 7, 9 och 10 i proposition RP 305/2018 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av värdepappersmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i värdepappersmarknadslagen (746/2012) 7 kap. 1 §, 8 kap. 1 § 2 och 3 mom. samt 5 och 8 §, 15 kap. 2 § 1 och 5 mom. samt 16 kap. 1 §,

av dem 8 kap. 1 § 2 och 3 mom. sådana de lyder i lag 1278/2015, 8 kap. 8 § sådan den lyder i lag 1074/2017, 15 kap. 2 § 1 och 5 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lag 519/2016 samt 15 kap. 2 § 4 mom. och 16 kap. 1 § sådana de lyder i lag 1228/2018, samt

fogas till 1 kap. 5 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 519/2016 och 1074/2017, en ny 8 punkt, till 7 kap. en ny 7 b §, till 17 §, sådan den lyder i lag 1377/2016, ett nytt 2 mom., till 8 kap. 1 §, sådan den lyder i lag 1278/2015, ett nytt 5 mom., till kapitlet nya 1 a, 5 a och 10 §, till 10 kap. 5 §, sådan den lyder i lagarna 1278/2015 och 519/2016, ett nytt 3 mom. och till lagen ett nytt 10 a kap. som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

5 §

Europeiska unionens lagstiftning

I denna lag avses med

Betänkande EkUB 34/2018 rd

8) *direktivet om aktieägarrättigheter* Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG om utnyttjande av vissa av aktieägares rättigheter i börsnoterade företag.

III AVDELNINGEN

INFORMATIONSSKYLDIGHET

7 kap.

Regelbunden informationsskyldighet

1 §

Tillämpningsområde och hemstat

I detta kapitel föreskrivs det om emittenters skyldighet att informera investerare om bokslut och finansiella delårsrapporter.

Bestämmelserna i detta kapitel ska, med undantag av 7 b §, tillämpas på emittenter vars värdepapper är föremål för handel på en reglerad marknad när deras hemstat med avseende på den regelbundna informationsskyldigheten enligt 2, 3, 3 a och 3 b § är Finland.

Bestämmelserna i 7 b § i detta kapitel ska tillämpas på emittenter som har sitt bolagsrättsliga säte i Finland och vars emitterade aktier är föremål för handel på en reglerad marknad.

7 b §

Ersättningsrapport

En aktieemittent ska offentliggöra en ersättningsrapport med uppgifter om sådana ersättningar som under den föregående räkenskapsperioden i enlighet med ersättningspolicyn har betalats ut till styrelsens och ett eventuellt förvaltningsråds ledamöter samt till verkställande direktören och dennes eventuella ersättare. Ersättningsrapporten ska offentliggöras senast tre veckor före den bolagsstämma på vilken rapporten ska behandlas.

I ersättningsrapporten får inte tas in sådana uppgifter som avses i artikel 9.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) eller uppgifter om enskilda personers familjesituation.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

17 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet utfärdas närmare bestämmelser om innehållet i den ersättningsrapport som avses i detta kapitel och om hur informationen ska läggas fram för att sätta i kraft direktivet om aktieägarrättigheter.

8 kap.

Annan informationsskyldighet och andra särskilda skyldigheter

1 §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i 4, 6 och 6 a § i detta kapitel ska tillämpas på de emittenter som avses i 7 kap. 2, 3 och 3 a § och vars hemstat för den regelbundna informationsskyldigheten är Finland.

Bestämmelserna i 8 § i detta kapitel ska tillämpas då emittenten har sitt bolagsrättsliga säte i Finland och då de emitterade aktierna är föremål för handel på reglerad marknad.

Bestämmelserna i 1 a, 5 och 5 a § i detta kapitel ska tillämpas på de emittenter som har sitt bolagsrättsliga säte i Finland och vars emitterade aktier är föremål för handel på en reglerad marknad.

1 a §

Offentliggörande av väsentliga närståendetransaktioner

En aktieemittent ska offentliggöra en sådan i 5 kap. 14 a § eller 6 kap. 4 eller 4 a § i aktiebolagslagen avsedd närståendetransaktion som är väsentlig för aktieägarna. En sådan närståendetransaktion ska offentliggöras senast när transaktionen blir bindande för bolaget.

I samband med offentliggörandet av en i 1 mom. avsedd närståendetransaktion ska emittenten uppge namnet på den närstående parten, närståenderelationens art samt transaktionens datum och värde. Dessutom ska emittenten lägga fram tillräcklig information för bedömning av huruvida transaktionen är väsentlig för bolaget och för aktieägare som inte är närstående parter.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

5 §

Offentliggörande av kallelse till bolagsstämman

Aktieemittenten ska offentliggöra kallelse till bolagsstämma. Om ersättningspolicyn ska behandlas ska aktieemittenten på bolagsstämman också offentliggöra sitt förslag till ersättningspolicy.

5 a §

Ersättningspolicyns innehåll och tillgänglighet

Av ersättningspolicyn ska utöver de centrala avtalsvillkoren framgå principerna för ersättning till styrelseledamöterna och ett eventuellt förvaltningsråds ledamöter samt till verkställande direktören och dennes eventuella ersättare.

Aktieemittenten ska på sin webbplats hålla sin gällande ersättningspolicy enligt 5 kap. 3 a § i aktiebolagslagen tillgänglig för allmänheten. Om emittentens bolagsstämma har röstat om ersättningspolicyn ska i det sammanhanget också informeras om omröstningens datum och resultat.

8 §

Emittenters rätt att få information om sina delägare

Den som tillhandahåller investeringstjänster, den som sköter förvaltarregistrering enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017) samt andra förvarare enligt lagen om värdepapperskonton (750/2012) är skyldig att på det sätt som avses i de nämnda lagarna ge emittenter information om dess delägare.

Emittenten får i högst 12 månader förvara information som har samlats in på det sätt som avses i 1 mom. En aktieägare som är en juridisk person har rätt att kräva rättelse av bristfällig eller felaktig information.

Emittenten svarar för kostnaderna för insamling av information.

10 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet kan utfärdas närmare bestämmelser om innehållet i den ersättningspolicy som avses i detta kapitel och om hur informationen ska läggas fram för att genomföra direktivet om aktieägarrättigheter.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

10 kap.

Offentliggörande och tillgänglighållande av obligatorisk information

5 §

Tillgänglighållande av obligatorisk information på webbplatser

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. ska emittenten i minst tio år hålla information som avses i 7 kap. 7 b § tillgänglig för allmänheten på sin webbplats. Om ersättningsrapporter hålls tillgängliga i över tio år ska personuppgifter strykas i dem. Om emittentens bolagsstämma har röstat om en ersättningsrapport ska emittenten i det sammanhanget också lägga fram information om omröstningens datum och resultat.

10 a kap.

Röstningsrådgivare

1 §

Definition

Med *röstningsrådgivare* avses en juridisk person vilken som sin affärsverksamhet analyserar information som offentliggjorts av emittenter av aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad för att på basis av informationen utarbeta rapporter till stöd för investerarens omröstningsbeslut eller genom att tillhandahålla råd och rekommendationer som relaterar till utövandet av rösträtten.

2 §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i detta kapitel ska tillämpas på röstningsrådgivare som har sitt bolagsrättsliga säte i Finland. Dessutom ska bestämmelserna tillämpas på sådana röstningsrådgivares verksamhet som har sitt bolagsrättsliga säte i en tredje stat, om tjänsterna tillhandahålls i Finland.

3 §

Organisering av röstningsrådgivares verksamhet

En röstningsrådgivares verksamhet ska organiseras på ett tillförlitligt sätt med beaktande av arten och omfattningen av affärsverksamheten.

Röstningsrådgivaren ska minst en gång per år informera sina kunder om utarbetandet av sina rapporter, råd och rekommendationer om utövande av rösträtten. Av informationen ska framgå

Betänkande EkUB 34/2018 rd

- 1) huvuddragen i de modeller som tillämpas,
- 2) de viktigaste informationskällor som används,
- 3) förfarandena för att säkra kvaliteten på undersökningarna, råden och röstningsrekommendationerna,
- 4) kvalifikationerna för den personal som deltar i utarbetandet,
- 5) hur marknadsförhållanden, rättsliga villkor, regleringsvillkor och börsbolagsspecifika skillnader eventuellt beaktas,
- 6) huvuddragen i de röstningspolicyer som tillämpas för varje marknad, samt
- 7) sådana dialoger med börsbolag och andra referensgrupper som är relevanta för råd och rekommendationer om utövande av rösträtt.

Om en röstningsrådgivare helt eller delvis underlåter att utarbeta eller offentliggöra information som avses i 2 mom., ska röstningsrådgivaren offentliggöra en rapport om grunderna för att bortse från kraven i 2 mom. och samtidigt ange eventuella alternativa förfaranden.

4 §

Röstningsrådgivares informationsskyldighet

En röstningsrådgivare ska hålla information som avses i 3 § kostnadsfritt tillgänglig för allmänheten på sin webbplats. Informationen ska uppdateras minst en gång per år och den ska omfatta de tre föregående kalenderåren.

5 §

Hantering av intressekonflikter

En röstningsrådgivare ska vidta alla rimliga åtgärder för att identifiera och förebygga intressekonflikter och, om sådana uppkommer, bemöta sina kunder i enlighet med god sed.

Om en intressekonflikt inte kan undvikas ska röstningsrådgivaren tydligt ge kunden tillräckligt detaljerad information om intressekonfliktens art och orsaker samt om vilka åtgärder som vidtagits för minimering av kundens risker, innan röstningsrådgivaren ger råd eller rekommendationer om utövande av rösträtten.

15 kap.

Administrativa påföljder

2 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs för försummelse eller överträdelse av följande bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen:

- 1) bestämmelserna om förbud mot att lämna osann eller vilseledande information och om opartiskt tillhandahållande av tillräcklig information i 1 kap. 3 och 4 §,

Betänkande EkUB 34/2018 rd

- 2) bestämmelserna om skyldighet att offentliggöra prospekt i 3 kap. 1 och 2 §,
- 3) bestämmelserna om offentliggörande av information i 7 kap. 7, 7 b och 16 § och 10 kap. 3 § 1 mom. och 4 § samt bestämmelserna om offentliggörande av väsentliga närståendetransaktioner i 8 kap. 1 a § och om ersättningspolicyns innehåll och tillgänglighet i 5 a § samt bestämmelsen om likabehandling av innehavare av obligationslån i 6 b §,
- 4) bestämmelserna om organisering av röstningsrådgivares verksamhet, informationsskyldighet och konflikthantering i 10 a kap. 3—5 §,
- 5) bestämmelserna om offentligt uppköpserbudande och skyldighet att lämna erbjudande i 11 kap. 7—11, 13, 14, 16—19, 22—25 och 27 §,
- 6) bestämmelserna om rapportering om överträdelser i 12 kap. 3 §.

Påföljdsavgift påförs dessutom för försummelse eller överträdelse av följande bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen: närmare bestämmelser och föreskrifter som gäller de bestämmelser som avses i 1—3 mom. i denna paragraf samt sådana bestämmelser i förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av prospektförordningen, öppenhetsdirektivet, marknadsmissbruksförordningen och direktivet om aktieägarrättigheter.

16 kap.

Skadestånd

1 §

Skadestandsgrund

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet vållar en annan person skada genom förfarande som strider mot denna lag, mot bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av den, mot marknadsmissbruksförordningen eller mot prospektförordningen eller mot förordningar eller beslut som Europeiska kommissionen antagit med stöd av marknadsmissbruksförordningen, prospektförordningen, öppenhetsdirektivet, ~~prospektdirektivet~~ eller direktivet om aktieägarrättigheter är skyldig att ersätta skadan.

Denna lag träder i kraft den 20 . Dess 15 kap. 2 § 1 och 5 mom. samt 16 kap. 1 § träder dock i kraft först den 22 juli 2019.

Emittenten ska första gången offentliggöra en ersättningsrapport enligt 7 kap. 7 b § för den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 2020 eller därefter.

Denna lags 8 kap. 8 § 1—2 mom. träder i kraft den 24 september 2020.

Röstningsrådgivare ska inom sex månader från lagens ikraftträdande anpassa verksamhet som avses i 10 a kap. till lagens krav.

2.

Lag

om ändring av aktiebolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i aktiebolagslagen (624/2006) 5 kap. 1 a § och 8 kap. 6 § 2 mom., av dem 5 kap. 1 a § sådan den lyder i lag 756/2012,
ändras 2 kap. 4 §, 5 kap. 3 § 2 mom. och 22 §, 6 kap. 7 § 3 mom. samt rubriken för 16 a § och 16 a § 1 och 2 mom., 19 § 1 mom., 20 § 1 mom. och 21 § 1 mom., 13 kap. 6 § 4 mom. och 10 § 2 mom. samt 22 kap. 1 § 3 mom. och 2 § 2 mom.,
av dem 5 kap. 22 § sådan den lyder i lag 585/2009, 6 kap. 7 § 3 mom. sådant det lyder i lag 756/2012, rubriken för 6 kap. 16 a § samt 16 a § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 623/2016, och
fogas till 1 kap. nya 10—12 § och en ny mellanrubrik före dem, till 5 kap. nya 3 a, 3 b, 14 a och 23 a §, till 6 kap. nya 4 a och 14 a §, till 16 a §, sådan den lyder i lagarna 623/2016 och 1378/2016, ett nytt 4 mom. och till kapitlet före mellanrubriken en ny 20 a § och till 24 § ett nytt 2 mom. som följer:

1 kap.

De centrala principerna för aktiebolags verksamhet samt tillämpning av lagen

Definitioner

10 §

Börsbolag

Med *börsbolag* avses i denna lag aktiebolag vars aktier är föremål för handel på en sådan reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument.

I detta kapitel och i 5 och 6 kap. finns särskilda bestämmelser om börsbolag.

11 §

Närståendekrets

Till bolagets närståendekrets hör

1) bolagets moderbolag eller en annan person som innehar mer än 50 procent av det röstetal som bolagets samtliga aktier medför eller som annars har ett sådant bestämmande inflytande i bolaget som avses i 1 kap. 5 § i bokföringslagen,

Betänkande EkUB 34/2018 rd

2) bolagets styrelses och förvaltningsråds ledamöter och ersättare, verkställande direktören och dennes ställföreträdare,

3) en ovan i 1 eller 2 punkten avsedd persons make eller sambo som bor i samma hushåll som personen i fråga, egna eller makens eller sambons barn, barnbarn, föräldrar eller far- eller morföräldrar,

4) en juridisk person där någon som avses i 1—3 punkten är ledamot eller ersättare i styrelsen eller förvaltningsrådet, verkställande direktör eller dennes ersättare eller har motsvarande ställning,

5) en juridisk person där en ledamot i bolagets styrelse eller någon annan som avses i 1—3 punkten ensam eller tillsammans med andra nämnda personer innehar över 50 procent det röstetal som sammanslutningens samtliga aktier eller andelar medför eller annars har ett sådant bestämmande inflytande som avses i 1 kap. 5 § i bokföringslagen,

6) en juridisk person där en i 1 punkten avsedd modersammanslutning eller annan person som utövar bestämmande inflytande i bolaget innehar 20—50 procent av det röstetal som den juridiska personens samtliga aktier eller andelar medför eller där modersammanslutningen eller en annan person som utövar bestämmande inflytande i bolaget annars kan utöva betydande inflytande när det gäller den juridiska personens ekonomi och affärsverksamhet.

Om ett bolag inte har aktieägare som avses i 1 mom. 1 punkten, ska i närståendekretsen räknas in aktieägare som innehar minst 20 procent av det sammanlagda röstetal som bolagets samtliga aktier medför eller som annars kan utöva ett betydande inflytande på beslutsfattandet om bolagets ekonomi och affärsverksamhet. På en sådan aktieägare tillämpas bestämmelserna i 1 mom.

Vid beräkning av röstetalet enligt 1 och 2 mom. ska i en aktieägares röstetal räknas in de röster som hänför sig till aktier som ägs av en juridisk person som står under aktieägarens bestämmande inflytande. Vid beräkning av röstetalet ska inte beaktas röstningsbegränsningar som följer av lag eller av sammanslutningens bolagsordning, bolagsavtal eller därmed jämförbara stadgar, och vid beräkning av det totala antalet röster i bolaget beaktas inte sådana aktier i bolaget som tillhör bolaget eller dess dottersammanslutning.

Definitionen av begreppet närståendekrets i 1—3 mom. ska tillämpas när i 8 kap. 6 § avsedda närståendelån uppges i verksamhetsberättelsen, vid förvärv av egna aktier till anställda i enlighet med 13 kap. 10 § och i fråga om presumtionen enligt 22 kap. 1 och 2 § om skadevållande genom oaktsamhet.

12 §

Börsbolags närståendekrets

När det gäller börsbolag avses i denna lag med *närståendekrets* närståendekretsen enligt definitionen i de internationella redovisningsstandarder som har godkänts i enlighet med den i 1 kap. 4 d § i bokföringslagen (1336/1997) avsedda IAS-förordningen. Också andra bolag kan tillämpa denna definition av begreppet närståendekrets, vilket ska nämnas i bokslutsnoterna.

I ett börsbolag ska definitionen av begreppet närståendekrets enligt 1 mom. tillämpas vid jäv vid beslutsfattande i enlighet med 5 kap. 14 a § och 6 kap. 4 a § och 19 § 2 mom., vid uppföljning och bedömning av närståendetransaktioner i enlighet med 6 kap. 16 a § samt, trots vad som föreskrivs i 11 § 4 mom. i detta kapitel, vid uppgivande av i 8 kap. 6 § avsedda närståendelån i verksamhetsberättelsen och förvärv av egna aktier till anställda i enlighet med 13 kap. 10 §. Börsbolags aktieägare, styrelse- och förvaltningsrådsledamöter och ersättare samt verkställande direktör

Betänkande EkUB 34/2018 rd

och dennes ställföreträdare är närstående parter i förhållande till transaktioner som bolaget eller dess dottersammanslutning beslutar om då de själva eller någon som har en i 1 mom. avsedd närstående relation till dem är den andra parten i transaktionen. Också i börsbolag ska tillämpas den definition av begreppet närståendekrets som avses i 11 § och presumtionen om skadevällande genom oaktsamhet enligt 22 kap. 1 och 2 §.

I 8 kap 1 a § i värdepappersmarknadslagen föreskrivs om börsbolags skyldighet att offentliggöra väsentliga närståendetransaktioner.

2 kap.

Bildande av aktiebolag

4 §

Teckningspris

Teckningspriset för en aktie skall tas upp i aktiekapitalet, om det inte enligt avtalet om bolagsbildning eller enligt bolagsordningen delvis skall avsättas till fonden för inbetalt fritt eget kapital eller om inte annat föreskrivs i bokföringslagen.

5 kap.

Bolagsstämma

3 §

Ordinarie och extra bolagsstämma

Den ordinarie bolagsstämman skall besluta om

1) fastställande av bokslutet, vilket i ett moderbolag omfattar också fastställande av koncernbokslutet,

2) användningen av den vinst som balansräkningen utvisar,

3) ansvarsfrihet för styrelseledamöter, förvaltningsrådsledamöter och verkställande direktören,

4) ersättning till och val av styrelse- och förvaltningsrådsledamöter samt val av revisorer, om det inte i denna lag eller i bolagsordningen föreskrivs något annat om valet av eller ersättning till dem eller om deras mandattider, samt om

5) andra ärenden som enligt bolagsordningen skall behandlas på den ordinarie bolagsstämman.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

3 a §

Behandling av ersättningspolicyn på börsbolags bolagsstämma

Ett börsbolags ersättningspolicy ska vart fjärde år läggas fram på bolagsstämman. Detta gäller också väsentliga förändringar i ersättningspolicyn. Bolagsstämman beslutar om bifallande av ersättningspolicyn. Bolagsstämmans beslut är rådgivande.

Om börsbolagets bolagsstämma inte har bifallit den ersättningspolicy som lagts fram ska ett reviderat förslag till ersättningspolicy läggas fram senast på följande ordinarie bolagsstämma.

3 b §

Behandling av ersättningsrapporter på börsbolags ordinarie bolagsstämma

Ett börsbolags ordinarie bolagsstämma ska dessutom besluta om godkännande av en sådan ersättningsrapport som avses i 7 kap. 7 b § i värdepappersmarknadslagen. Bolagsstämmans beslut är rådgivande.

14 a §

Jäv vid börsbolags bolagsstämma

Utöver vad som föreskrivs i 14 § får en aktieägare inom ett börsbolags närstående krets inte rösta om avtal eller andra rättshandlingar i vilka aktieägaren eller en person som enligt 1 kap. 12 § har en närståenderelation till aktieägaren är part, om rättshandlingen inte hör till bolagets sedvanliga affärsverksamhet eller inte genomförs på normala marknadsvillkor.

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på

1) transaktioner mellan börsbolaget och dess dottersammanslutning och börsbolaget, ifall börsbolaget och dess övriga dottersammanslutningar äger samtliga aktier i den först nämnda dottersammanslutningen eller, ifall bolaget och dess övriga dottersammanslutningar inte äger samtliga aktier i den först nämnda dottersammanslutningen och någon annan inom bolagets närstående krets inte har något ekonomiskt intresse i den först nämnda dottersammanslutningen,

2) bolagsstämmans beslut om aktieemission och emissionsbemyndigande enligt 9 kap., om emittering av optionsrätter och andra i 10 kap. 1 § avsedda särskilda rättigheter enligt 10 kap. eller bemyndigande av styrelsen i fråga om detta, om utbetalning av medel enligt 13 kap., om minskning av aktiekapitalet enligt 14 kap., om förvärv och inlösen av egna aktier enligt 15 kap., om fusion enligt 16 kap., om delning enligt 17 kap. eller om försättande av bolaget i likvidation eller om avslutande av likvidation enligt 20 kap., och inte heller på

3) bolagsstämmans beslut om ersättningspolicyn enligt 3 a §, på ersättningar i enlighet med policyn eller på behandling på bolagsstämman av i 3 b § avsedda ersättningsrapporter.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

22 §

Särskilda bestämmelser för börsbolag om skyldigheten att hålla handlingar tillgängliga och sända dem

Börsbolag ska hålla den stämmokallelse som avses i 18 § och de handlingar som avses i 21 § 1—3 mom. tillgängliga för aktieägarna på bolagets webbplats under en period som börjar senast tre veckor före stämman och slutar tidigast tre månader efter stämman. Om börsbolagets bolagsstämma behandlar ersättningspolicyn eller en ersättningsrapport ska börsbolaget hålla också dessa handlingar tillgängliga på bolagets webbsidor under samma period.

Vad som i 21 § föreskrivs om att hålla stämmohandlingarna tillgängliga före bolagsstämman och sända dem, ska inte tillämpas på bokslutet, verksamhetsberättelsen, revisionsberättelsen, ersättningspolicyn eller på ersättningsrapporten, om bolaget har hållit dem tillgängliga på det sätt som avses i 1 mom. och offentliggjort informationen i dem i enlighet med värdepappersmarknadslagen senast tre veckor före bolagsstämman.

23 a §

Specialbestämmelser om elektronisk omröstning i börsbolag

Till personer som på ett börsbolags bolagsstämma har röstat elektroniskt ska sändas en elektronisk bekräftelse på att rösterna tagits emot.

Till börsbolagets aktieägare ska på begäran efter bolagsstämman sändas bekräftelse på att deras röst på behörigt sätt har registrerats och räknats på bolagsstämman, om de inte redan har tillgång till informationen. Begäran ska framställas inom tre månader från bolagsstämman.

6 kap.

Aktiebolagets ledning och företrädare

4 a §

Jäv för börsbolags styrelseledamöter

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 4 § andra meningen får en styrelseledamot i ett börsbolag inte i bolagets eller dess dottersammanslutnings styrelse delta i behandlingen av ett avtal i vilket en part är en person som har en sådan närstående relation till styrelseledamoten som avses i 1 kap. 12 §, om rättshandlingen inte hör till bolagets sedvanliga affärsverksamhet eller inte genomförs på normala marknadsvillkor. Ett beslut om ett sådant avtal är giltigt om det biträds av en föreskriven majoritet av börsbolagets eller dess finländska dottersammanslutnings styrelseledamöter som inte har en närstående relation till det ärende som ska avgöras.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om avtal ska på motsvarande sätt tillämpas på andra rättshandlingar samt på rättegångar och annan talan.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

Börsbolagets styrelse beslutar om bolagets åtgärder enligt 4 § och denna paragrafs 1 eller 2 mom. om det inte i denna lag eller i bolagsordningen föreskrivs något annat om behörighetsfördelningen i bolaget.

Det som föreskrivs ovan i denna paragraf ska inte tillämpas på transaktioner mellan börsbolaget och dess dottersammanslutning, ifall bolaget och dess övriga dottersammanslutningar äger samtliga aktier i den först nämnda dottersammanslutningen eller, ifall bolaget och dess övriga dottersammanslutningar inte äger samtliga aktier i den först nämnda dottersammanslutningen och någon annan inom bolagets närståendekrets inte har något ekonomiskt intresse i den först nämnda dottersammanslutningen.

7 §

Överföring av uppgifter

I 11 kap. 14 § i värdepappersmarknadslagen (746/2012) föreskrivs om ett börsbolags skyldighet att föra ett ärende som hör till styrelsens eller verkställande direktörens allmänna behörighet till bolagsstämman för avgörande.

14 a §

Ersättning till styrelseledamöter i börsbolag

I börsbolag ska beslut om ersättning till styrelseledamöter baseras på den ersättningspolicy som lagts fram på bolagsstämman.

Om börsbolagets bolagsstämman inte har bifallit den ersättningspolicy som lagts fram på stämman ska beslutet om ersättning till styrelseledamöterna baseras på den ersättningspolicy som lagts fram, till dess att den reviderade ersättningspolicyn har behandlats på stämman.

Börsbolaget får temporärt avvika från den ersättningspolicy som lagts fram på bolagsstämman, om det behövs för att säkerställa börsbolagets långsiktiga intressen. En avvikelse får göras endast om det i ersättningspolicyn anges i vilka avseenden avvikelse får göras samt vilka förfaranden som då ska iakttas.

16 a §

Styrelsens uppgifter i börsbolag och i andra bolag av allmänt intresse

Om bolaget är ett börsbolag eller ett annat sådant företag av allmänt intresse som avses i 1 kap. 9 § i bokföringslagen, ska dess styrelse i fråga om bolagets ekonomiska rapporter och granskning särskilt följa upp och bedöma

- 1) bolagets ekonomiska rapporteringssystem,
- 2) bolagets inre övervakning och granskning samt riskhanteringssystem med hänsyn till effektiviteten,

- 2 a) hur avtal och andra rättshandlingar mellan bolaget och personer inom dess närståendekrets uppfyller de krav i fråga om bolagets sedvanliga verksamhet och normala marknadsvillkor som ska uppfyllas för att bestämmelserna om jäv i 5 kap. 14 a § och i 6 kap. 4 a § inte ska tillämpas,

Betänkande EkUB 34/2018 rd

3) revisors oberoende och särskilt dennes tillhandahållande av andra tjänster än revisionstjänster.

Utöver de uppgifter som nämns i 1 mom. ska styrelsen följa upp bolagets revision och bereda val av bolagets revisor. En styrelseledamot som har en närstående relation till en transaktion som är föremål för övervakning får inte delta i den inre övervakningen av transaktioner som avses i 1 mom. 2 a punkten.

Utöver de uppgifter som nämns i 1 och 2 mom. ska ett börsbolags styrelse utarbeta en sådan ersättningsrapport som avses i 7 kap. 7 b § i värdepappersmarknadslagen.

19 §

Bestämmelser som skall tillämpas på verkställande direktören och dennes ställföreträdare

På verkställande direktören ska dessutom tillämpas vad som föreskrivs om styrelseledamöter i 2 § 2 mom. som gäller ogiltiga beslut, i 4 § som gäller jäv och i 10 § 1 mom. som gäller behörighet. Verkställande direktören skall dock alltid vara bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte registermyndigheten beviljar bolaget dispens från detta krav. På ett börsbolags verkställande direktör tillämpas dessutom vad som i 4 a § 1 mom. föreskrivs om jäv för börsbolags styrelseledamöter i dottersammanslutningars beslutsfattande.

20 §

Val av verkställande direktör samt dennes avgång och entledigande

Verkställande direktören utses av styrelsen som också beslutar om ersättning till honom eller henne.

20 a §

Ersättning till börsbolags verkställande direktör

Beslut om ersättning till verkställande direktören ska i ett börsbolag baseras på den ersättningspolicy som lagts fram på bolagsstämman.

Om börsbolagets bolagsstämman inte har bifallit den ersättningspolicy som lagts fram ska beslutet om ersättning till verkställande direktören baseras på den ersättningspolicy som lagts fram på stämman, till dess att stämman har behandlat den reviderade ersättningspolicyn.

Börsbolaget får temporärt avvika från den ersättningspolicy som lagts fram på bolagsstämman, om avvikelsen behövs för att säkerställa börsbolagets långsiktiga intressen. En avvikelse får göras endast om det i ersättningspolicyn anges i vilka avseenden avvikelse får göras samt vilka förfaranden som då ska iakttas.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

Förvaltningsråd

21 §

Förvaltningsrådets uppgifter

I bolagsordningen skall det föreskrivas om ett förvaltningsråd. Förvaltningsrådet skall övervaka bolagets förvaltning, som styrelsen och verkställande direktören ansvarar för. I bolagsordningen kan det föreskrivas att förvaltningsrådet utser styrelsen och beslutar om ersättningar till styrelseledamöterna.

24 §

Bestämmelser som tillämpas på förvaltningsrådet

På ersättningar till börsbolags förvaltningsrådsledamöter ska dessutom tillämpas vad som i 14 a § föreskrivs om ersättningar till styrelseledamöter.

13 kap.

Utbetalning av medel

6 §

Beslutsfattande

Fritt eget kapital kan med samtycke av alla aktieägare betalas ut också på något annat sätt än enligt 1 § 1 mom. eller i något annat förhållande än aktieinnehavet, om inte något annat följer av bolagsordningen.

10 §

Finansiering av förvärv av egna aktier

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på sådana åtgärder inom ramen för utdelningsbara medel vilkas syfte är förvärvande av aktier till anställda i bolaget eller i ett närstående bolag.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

22 kap.

Skadestånd

1 §

Ledningens skadeståndsskyldighet

Om skadan har orsakats genom överträdelse av denna lag på annat sätt än endast genom överträdelse av de principer som avses i 1 kap. eller om skadan har orsakats genom överträdelse av en bestämmelse i bolagsordningen, anses skadan ha orsakats genom oaktsamhet, om inte den som är ansvarig för förfarandet visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt. Detsamma gäller skada som har orsakats genom en åtgärd till förmån för en bolaget närstående person.

2 §

Aktieägares skadeståndsskyldighet

Skada som har orsakats genom en åtgärd till förmån för en bolaget närstående person anses ha orsakats av oaktsamhet, om inte aktieägaren visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Börsbolag ska första gången på bolagsstämman lägga fram en ersättningspolicy enligt 5 kap. 3 a § i denna lag senast på den första ordinarie stämma som hålls efter den 1 januari 2020.

Börsbolag ska utarbeta en ersättningsrapport enligt 5 kap. 3 b § i denna lag för den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 2020 eller därefter.

Denna lags 5 kap. 23 a § träder i kraft den 24 september 2020.

3.

Lag

om ändring av lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om investeringstjänster (747/2012) 1 kap. 4 § 1 och 2 mom. samt 26 § 15 punkten underpunkt c, 15 kap. 2 § 1 mom., 6 mom. 4 punkten och 8 mom. samt 16 kap. 1 § 1 och 2 mom., sådana de lyder 1 kap. 4 § 1 mom. och 26 § 15 punkten underpunkt c, 15 kap. 2 § 1 mom., 6 mom. 4 punkten och 8 mom. samt 16 kap. 1 § 1 och 2 mom. i lag 1069/2017 samt 1 kap. 4 § 2 mom. i lag 1069/2017 och (/), samt

fogas till 1 kap. en ny 7 a § och till 26 §, sådan den lyder i lag 1069/2017, en ny 16 punkt, till 6 b kap. nya 5 och 6 § samt till lagen ett nytt 9 a kap. som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

4 §

Bestämmelser som tillämpas på kreditinstitut, fondbolag och AIF-förvaltare

På kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet samt tillhandahåller sidotjänster ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som föreskrivs om värdepappersföretag i 2 kap. 2 §, 6 b kap. 2, 5 och 6 §, 7 kap. 2 §, 5 §, 6 § 1—3, 5 och 6 mom., 7—9, 12—14 och 16 §, 7 a, 9, 10 och 11 kap., 13 kap. 1 och 6 §, om det är fråga om att anlita ett anknutet ombud, 15 kap. och 16 kap. 2 § samt i 3 kap. 16 § 1 mom., 4 kap. 6 § 2 mom., 5 kap. 12 och 14 § och 6 kap. i lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017) samt i 5 kap. 1 § 2 mom., i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

På fondbolag som tillhandahåller investeringstjänster enligt lagen om placeringsfonder ska i fråga om dess tjänster tillämpas vad som föreskrivs om värdepappersföretag i 2 kap. 2 §, 6 kap. 1 § 2 mom. samt 2 § 1, 2 och 4 mom., 6 b kap. 5 och 6 §, 7 kap. 2, 5, 7—9, 12—14 och 16 §, 9 kap., 10 kap. 1—7 och 15 och 16 § samt 11, 12 och 15 kap., i 16 kap. 2 och 3 § i denna lag samt i artikel 26 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument. På AIF-förvaltare som tillhandahåller investeringstjänster enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som i 2 kap. 2 §, 6 kap. 1 § 2 mom. samt 2 § 2 och 4 mom., 6 b kap. 5 och 6 §, 7 kap. 2, 5, 7—9, 12—14 och 16 § samt 9, 10, 11 och 15 kap., i 16 kap. 2 och 3 § i denna lag samt i artikel 26 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument föreskrivs om värdepappersföretag.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

7 a §

Överföring av information om aktieägares identitet samt medverkan till utövande av aktieägarrättigheter

Vad som i 9 a kap. föreskrivs om värdepappersföretags skyldighet att överföra information om aktieägares identitet och medverka till utövande av aktieägarrättigheter ska tillämpas på kreditinstitut som avses i 4 § 1 mom. samt på fondbolag och AIF-förvaltare som avses i 4 § 2 mom.

Vad som i 9 a kap. föreskrivs om värdepappersföretags skyldighet att överföra information om aktieägares identitet och medverka till utövande av aktieägarrättigheter ska tillämpas på utländska värdepappersföretag som avses i 1 kap. 13 § 2 mom. och på utländska värdepapperscentraler som avses i 1 kap. 3 § 6 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, på EES-fondbolag som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 10 b punkten i lagen om placeringsfonder och på sådana EES-baserade AIF-förvaltare som avses i 2 kap. 2 § 2 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

26 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

15) betydande bindning en situation där två eller flera fysiska eller juridiska personer är förenade genom

c) en varaktig förbindelse för båda eller alla till samma person genom ett kontrollförhållande,

16) direktivet om aktieägarrättigheter Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG om utnyttjande av vissa av aktieägares rättigheter i börsnoterade företag.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

II AVDELNINGEN

VERKSAMHETSFÖRUTSÄTTNINGAR, FÖRVALTNING OCH STYRNING SAMT ORGANISERING AV VERKSAMHETEN

6 b kap.

Förvaltnings- och styrningssystem

5 §

Principerna för kapitalförvaltares ägarstyrning

En tillhandahållare av investeringstjänster, som tillhandahåller kapitalförvaltning enligt 1 kap. 15 § 4 punkten (*kapitalförvaltare*) genom att investera kundmedel enligt 9 kap. 1 § i aktier i bolag som är föremål för handel på en reglerad marknad, ska utarbeta principer för ägarstyrningen.

Av ägarstyrningsprinciperna ska framgå sambandet mellan ägarstyrningen och kapitalförvaltarens investeringsstrategi. Vidare ska av principerna framgå förfarandena för uppföljning av sådana bolags verksamhet som avses i 1 mom. i ärenden som är relevanta för kapitalförvaltarens investeringsstrategi samt för utövande av rösträtten och andra rättigheter som har samband med aktierna. Dessutom ska av principerna framgå hur kapitalförvaltaren ska föra en dialog med bolag som avses i 1 mom. samt med dess övriga aktieägare och referensgrupper.

Kapitalförvaltaren ska på sin webbplats kostnadsfritt offentliggöra en utredning om sitt röstningsbeteende och åtminstone om de viktigaste omröstningarna samt om eventuellt anlåtande av röstningsrådgivare enligt värdepappersmarknadslagen.

Om kapitalförvaltaren helt eller delvis underlåter att utarbeta principer som avses i 1 och 2 mom. eller att offentliggöra principerna eller en utredning om dem på det sätt som avses i 3 mom., ska kapitalförvaltaren motivera avvikelsen.

Vad som i 7 kap. 9 § föreskrivs om hantering av intressekonflikter i värdepappersföretag ska tillämpas på kapitalförvaltare som utövar rösträtt i bolag som avses i 1 mom.

6 §

Kapitalförvaltares rapporteringsskyldighet

Med *institutionell investerare* avses i denna lag försäkringsbolag som bedriver personförsäkring enligt försäkringsbolagslagen, pensionsstiftelser som bedriver tilläggspensionsverksamhet enligt lagen om pensionsstiftelser samt försäkringskassor som bedriver tilläggspensionsverksamhet enligt lagen om försäkringskassor, eller motsvarande institutionella investerare som bedriver verksamhet inom EES-området och som av en kapitalförvaltare tillhandahålls tjänster enligt 5 § 1 mom.

En kapitalförvaltare som tillhandahåller en institutionell investerare kapitalförvaltningstjänster ska årligen informera investeraren om hur kapitalförvaltaren följer kapitalförvaltningsavtalet som ingåtts med den institutionella investeraren och främjar uppnåendet av den institutionella in-

Betänkande EkUB 34/2018 rd

vesterarens avkastningsmål. Någon rapport behöver inte ges om kapitalförvaltaren offentliggör informationen på sin webbplats.

Information som avses i 2 mom. ska lämnas om

- 1) relevanta risker som är förenade med gjorda investeringar,
- 2) investeringsportföljens struktur, investeringarnas omsättningshastighet samt kostnaderna i anslutning till omsättningshastigheten,
- 3) anlåtande av röstningsrådgivare för engagemang i bolag som är investeringsobjekt, värdepappersutlåning i anslutning till engagemang samt användning av värdepappersutlåning för engagemang på bolagsstämman,

4) grunderna för investeringsbeslut och beslutsförfaranden, samt om

5) eventuella intressekonflikter och hantering av sådana.

Kapitalförvaltaren kan rapportera information i enlighet med 2 och 3 mom. i samband med sådan information som avses i 10 kap. 7 §.

9 a kap.

Överföring av information om aktieägars identitet samt medverkan till utövande av aktieägarrättigheter

1 §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i detta kapitel ska tillämpas på värdepappersföretag vilka tillhandahåller förvaring som sidotjänster, om

- 1) emittenten har sitt bolagsrättsliga säte i Finland eller inom EES-området, och om
- 2) emittentens aktier är föremål för handel på en reglerad marknad.

2 §

Information om aktieägars identitet

Ett värdepappersföretag som förvarar aktier för aktieägars räkning ska på begäran av den emittent som avses i 1 mom. (nedan *bolaget*) utan dröjsmål och trots eventuella sekretessbestämmelser meddela information om aktieägarnas identitet. Denna information ska på begäran också lämnas till tredje part som bolaget anger.

Sådan information om aktieägars identitet som avses i 1 mom. är aktieägarens namn, personbeteckning eller någon annan identifikationskod, kontaktuppgifter och antal aktier, på begäran specificerade enligt aktieslag. Om värdepappersföretaget har kännedom om datum då aktierna förvärvades, ska också detta på begäran uppges. En aktieägare som är en juridisk person har rätt att kräva rättelse av bristfällig eller felaktig information.

Om värdepappersföretaget förvarar aktier för ett annat värdepappersföretags eller någon annan förvarares räkning, ska det utan dröjsmål sända bolagets begäran om information till den vars räkning värdepappersföretaget förvarar aktierna. Värdepappersföretaget ska dessutom utan

Betänkande EkUB 34/2018 rd

dröjsmål meddela bolaget som framfört begäran uppgifter om det andra värdepappersföretaget eller den andra sammanslutningen.

Värdepappersföretaget får inte använda information som samlats in eller överlämnats på detta sätt för något annat ändamål än för överföring av information om aktieägares identitet. Värdepappersföretaget får i högst 12 månader förvara information om aktieägares identitet.

3 §

Medverkan till utövande av aktieägarrättigheter

Ett värdepappersföretag ska omsorgsfullt vidta arrangemang som gör det möjligt för aktieägare att utöva sina rättigheter i bolaget.

Värdepappersföretaget ska utan dröjsmål till en aktieägare eller till en tredje part som denne utsett överlämna standardiserad information som behövs för utövande av aktieägarrättigheterna, om bolaget inte överlämnar informationen direkt till aktieägaren eller till en tredje part som denne utsett. Om informationen finns på bolagets webbplats ska det på motsvarande sätt meddelas var den finns tillgänglig.

Värdepappersföretaget ska utan dröjsmål och enligt aktieägarens anvisningar, till bolaget överlämna information som värdepappersföretaget fått från aktieägare och som behövs för utövande av aktieägarrättigheterna.

Om information som avses i 2 eller 3 mom. inte kan överlämnas direkt till bolaget eller till en aktieägare eller till en tredje part som denne utsett, ska informationen i förvaringskedjan förmedlas till följande värdepappersföretag eller till ett annat företag som förvarar aktier.

På en sådan bekräftelse som avses i 5 kap. 23 a § i aktiebolagslagen och översänts till värdepappersföretaget ska tillämpas vad som föreskrivs i 2 och 4 mom.

4 §

Kostnader

Ett värdepappersföretag ska på sin webbplats offentliggöra sin för varje tjänst specificerade prislista gällande sådan insamling av information om aktieägares identitet som avses ovan i 2 mom. samt medverkan till utövande av aktieägarrättigheter enligt 3 §.

De avgifter som värdepappersföretaget debiterar ska vara icke-diskriminerande, rimliga samt proportionerliga i förhållande till de faktiska kostnaderna för insamlingen av information.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

15 kap.

Administrativa påföljder

2 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs för försummelse att iaktta eller för överträdelse av följande bestämmelser och beslut som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen:

1) bestämmelsen i 2 kap. 4 § i denna lag som gäller användning av ordet ”bankir” eller ”bankirfirma” i sin firma eller annars i sin verksamhet,

2) bestämmelserna i 7 kap. 3 § i denna lag som gäller finansiering av förvärv av finansiella instrument som ingår i värdepappersföretagets kapitalbas och mottagande av sådana instrument som pant samt Finansinspektionens beslut enligt 30 § i lagen om Finansinspektionen som gäller begränsning av utdelning,

3) bestämmelserna om aktieägares identitet i 9 a kap. 2 § 1—4 mom., samt

4) bestämmelserna i 12 kap. i kreditinstitutslagen om upprättande och offentliggörande av bokslut, verksamhetsberättelse och koncernbokslut.

Bestämmelser och beslut som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen är utöver vad som föreskrivs i 1, 2 och 5 mom. dessutom

4) bestämmelserna om förvaltnings- och styrningssystem i 6 b kap. 1—4 §,

Bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen är, utöver de som nämns i 1, 2 och 5—7 mom. i denna paragraf, dessutom de närmare bestämmelser och föreskrifter samt förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av resolutionsdirektivet, kreditinstitutsdirektivet, direktivet om marknader för finansiella instrument, direktivet om aktieägarrättigheter samt EU:s tillsynsförordning och EU:s förordning om marknader för finansiella instrument och som avses i nämnda moment.

16 kap.

Skadestånds- och straffbestämmelser

1 §

Skadeståndsskyldighet

Ett värdepappersföretag och ersättningsfonden är skyldiga att ersätta skada som de uppsåtligen eller av vårdslöshet har orsakat företagets kunder eller andra personer genom förfaranden som strider mot denna lag, mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, mot EU:s förordning om marknader för finansiella instrument och mot EU:s tillsynsförordning samt

Betänkande EkUB 34/2018 rd

mot förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, EU:s tillsynsförordning, direktivet om marknader för finansiella instrument eller med stöd av kreditinstitutsdirektivet eller direktivet om aktieägarrättigheter eller mot ersättningsfondens stadgar.

Ett värdepappersföretags styrelsemedlemmar och verkställande direktör är skyldiga att ersätta skada som de i sitt uppdrag uppsåtligen eller av vårdslöshet har orsakat värdepappersföretaget, aktieägare eller andra personer genom överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, EU:s tillsynsförordning eller förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av EU:s förordning om marknader för finansiella instrument, EU:s tillsynsförordning, direktivet om marknader för finansiella instrument, kreditinstitutsdirektivet eller direktivet om aktieägarrättigheter. En skada anses ha orsakats av vårdslöshet om inte den som är ansvarig för förfarandet visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt. Vad som föreskrivs ovan i detta moment gäller inte skador till den del som de orsakats genom överträdelse av 7 kap. 9 § 1 eller 2 mom., 9 kap. 2—4 §, 10 kap. 1—7 §, 8 § 1, 2, 4—8 mom. eller 9—14 § eller 12 kap. 1 eller 2 § eller 3 § 1 eller 3 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lags 1 kap. 7 a §, 9 a kap. 1—3 § och 15 kap 2 § 3 punkten träder i kraft den 24 september 2020.

Värdepappersföretag ska anpassa verksamhet enligt 6 b § kap. 5 och 6 § till lagens krav inom sex månader efter det att lagen trätt i kraft.

4.

Lag

om ändring av lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017) 1 kap. 3 § 15 punkten samt 8 kap. 6 § 1 och 3 mom. samt
fogas till 1 kap. 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1079/2017, en ny 16 punkt och till 6 kap. en ny 9 § som följer:

Betänkande EkUB 34/2018 rd

1 kap.

Allmänna bestämmelser

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

15) part en deltagare enligt artikel 2.1.19 i EU:s förordning om värdepapperscentraler,

16) direktivet om aktieägarrättigheter Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG om utnyttjande av vissa av aktieägares rättigheter i börsnoterade företag.

6 kap.

Aktier och andelar som hör till värdeandelssystemet

9 §

Tillämpning av 9 a kap. i lagen om investeringstjänster

Vad som i 9 a kap. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om värdepappersföretags skyldighet att meddela information om aktieägares identitet och medverka till utövande av aktieägarrättigheter, ska tillämpas på den som sköter förvaltarregistrering.

Vad som i 9 a kap. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om värdepappersföretag ska tillämpas på värdepapperscentralen, om aktierna har anslutits till värdeandelssystemet på det sätt som avses i artikel 48 i EU:s förordning om värdepapperscentraler.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

6 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs för försummelse att iaktta eller för överträdelse av följande bestämmelser som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen:

1) bestämmelserna om organisering av en värdepapperscentralers verksamhet i 2 kap. 8 § 2 mom. samt bestämmelserna om organisering av centrala motparters verksamhet i artiklarna 16, 26—30 och 39—50 i EMIR-förordningen,

2) bestämmelserna om tryggnad av clearingverksamheten i 2 kap. 9 § 1—2 och 5 mom.,

3) bestämmelserna om värdepapperscentralens tillsynsuppgift i 2 kap. 13 §,

Betänkande EkUB 34/2018 rd

4) bestämmelserna om privata transaktioner hos en värdepapperscentral och central motpart i 2 kap. 16 och 26 §,

5) bestämmelserna om ingående av avtal med en utländsk värdepapperscentral i 6 kap. 2 § 1 mom.,

6) bestämmelserna om kundkontroll i 3 § i detta kapitel, samt

7) bestämmelserna om information om aktieägare i 9 a kap. 2 § 1—4 mom. i lagen om investeringstjänster.

Utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. är också de närmare bestämmelser och föreskrifter som gäller bestämmelser som avses i 1 och 2 mom. sådana bestämmelser som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen. Detsamma gäller bestämmelserna i sådana förordningar och beslut av Europeiska kommissionen som antagits med stöd av direktivet om aktieägarrättigheter och EU:s förordning om värdepapperscentraler.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lags 6 kap. 9 § och 8 kap. 6 § 7 punkten träder i kraft den 24 september 2020.

5.

Lag

om ändring av lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 9 kap. i lagen om placeringsfonder (/) nya 9 och 10 § som följer:

9 kap.

Förvaltning av placeringsfonder

9 §

Ägarstyrningsprinciper för fondbolag i börsbolag

Ett fondbolag som investerar sina förvaltade placeringsfonders tillgångar i aktier i bolag som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017) ska för dessa placeringsfonder upprätta ägarstyrningsprinciper.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

Av ägarstyrningsprinciperna ska framgå sambandet mellan ägarstyrningen och placeringsfondens investeringsstrategi. Vidare ska av principerna framgå förfarandena för uppföljning av sådana bolags verksamhet som avses i 1 mom. i ärenden som är relevanta för placeringsfondens investeringsstrategi samt för utövande av rösträtten och andra rättigheter som har samband med aktierna. Dessutom ska av principerna framgå hur fondbolaget ska föra en dialog med bolag som avses i 1 mom. samt med dess övriga aktieägare och referensgrupper.

Ägarstyrningsprinciperna ska framgå av fondprospektet eller på fondbolagets webbplats. Av placeringsfondens halvårsrapport och årsberättelse ska framgå de viktigaste omröstningarna samt hur den rösträtt som tillkommer placeringsfonden har utövats under rapportperioden. Dessutom ska fondbolaget lägga fram en utredning om eventuellt anlitande av röstningsrådgivare enligt värdepappersmarknadslagen.

Om fondbolaget helt eller delvis underlåter att upprätta principer som avses i 1 och 2 mom. eller att offentliggöra principerna eller en utredning om dem på det sätt som avses i 3 mom., ska fondbolaget motivera avvikelserna.

10 §

Ett fondbolags rapporteringsskyldighet

I denna lag avses med *institutionell investerare* försäkringsbolag som bedriver personförsäkring enligt försäkringsbolagslagen (521/2008), pensionsstiftelser som bedriver tilläggs-pensionsverksamhet enligt lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) samt försäkringskassor som bedriver tilläggs-pensionsverksamhet enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992), eller motsvarande institutionella investerare som har verksamhet inom EES-området och har investerat i en fond som avses i 9 kap. 9 § 1 mom. i denna lag.

Ett fondbolag ska årligen informera en institutionell investerare om hur fondbolaget beaktar arrangemang som avtalats med investeraren och främjar uppnåendet av investerarens avkastningsmål. Någon rapport behöver inte ges om fondbolaget offentliggör informationen i ett fondprospekt eller på sin webbplats.

Information som avses i 2 mom. ska lämnas om

- 1) relevanta risker som är förenade med gjorda investeringar,
- 2) investeringsportföljens struktur, investeringarnas omsättningshastighet samt kostnaderna i anslutning till omsättningshastigheten,
- 3) anlitande av röstningsrådgivare för engagemang i bolag som är investeringsobjekt, värdepappersutlåning i anslutning till engagemang samt användning av värdepappersutlåning för engagemang på bolagsstämman,
- 4) grunderna för investeringsbeslut och beslutsförfaranden, samt om
- 5) eventuella intressekonflikter och hantering av sådana.

Fondbolaget kan rapportera information i enlighet med 2 och 3 mom. i samband med sådan information som avses i 15 kap. 3 eller 7 § i denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Ett fondbolag ska anpassa sin verksamhet enligt 9 kap 9 och 10 § till lagens krav inom sex månader efter att lagen trätt i kraft.

6.

Lag

om ändring av lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 7 kap. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) nya 6 a och 6 b § som följer:

7 kap.

Organisering av verksamheten

6 a §

Principerna för AIF-förvaltares ägarstyrning i börsbolag

En AIF-förvaltare som investerar sina förvaltade AIF-fonders tillgångar i aktier i bolag som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017) ska för dessa AIF-fonder upprätta principer för ägarstyrningen.

Av ägarstyrningsprinciperna ska framgå sambandet mellan ägarstyrningen och AIF-fondens investeringsstrategi. Vidare ska av principerna framgå förfarandena för uppföljning av sådana bolags verksamhet som avses i 1 mom. i ärenden som är relevanta för AIF-fondens investeringsstrategi samt för utövande av rösträtten och andra rättigheter som har samband med aktierna. Dessutom ska av principerna framgå hur AIF-förvaltaren ska föra en dialog med bolag som avses i 1 mom. samt med dess övriga aktieägare och referensgrupper.

En AIF-förvaltare ska kostnadsfritt på sin webbplats offentliggöra de principer som avses i 1 mom. samt årligen offentliggöra en utredning om hur principerna genomförts. AIF-förvaltaren ska offentliggöra information om de viktigaste omröstningarna samt om hur den rösträtt som tillkommer AIF-förvaltaren har använts under rapportperioden. Dessutom ska AIF-förvaltaren lägga fram en utredning om eventuellt anlitan av röstningsrådgivare enligt värdepappersmarknadslagen.

Om en AIF-förvaltare helt eller delvis underlåter att upprätta principer som avses i 1 och 2 mom. eller att offentliggöra principerna eller en utredning om dem på det sätt som avses i 3 mom., ska AIF-förvaltaren motivera avvikelserna.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

6 b §

AIF-förvaltares rapporteringskyldighet

I denna paragraf avses med *institutionell investerare* försäkringsbolag som bedriver personförsäkring enligt försäkringsbolagslagen (521/2008), pensionsstiftelser som bedriver tilläggs pensionsverksamhet enligt lagen om pensionsstiftelser samt försäkringskassor som bedriver tilläggs pensionsverksamhet enligt lagen om försäkringskassor, eller motsvarande institutionella investerare som har verksamhet inom EES-området och som har investerat i en AIF-fond som avses i 6 a § 1 mom.

En AIF-förvaltare ska årligen informera en institutionell investerare om hur den beaktar arrangemang som avtalats med investeraren och främjar uppnåendet av investerarens avkastningsmål. Någon rapport behöver inte ges om AIF-förvaltaren offentliggör informationen i anslutning till information som avses i 11 kap. 1 § eller 12 kap. 4 § eller på sin webbplats.

Information som avses i 2 mom. ska lämnas om

- 1) relevanta risker som är förenade med gjorda investeringar,
- 2) investeringsportföljens struktur, investeringarnas omsättningshastighet samt kostnaderna i anslutning till omsättningshastigheten,
- 3) anlåtande av röstningsrådgivare för engagemang i bolag som är investeringsobjekt, värdepappersutlåning i anslutning till engagemang samt användning av värdepappersutlåning för engagemang på bolagsstämman,
- 4) grunderna för investeringsbeslut och beslutsförfaranden, samt om
- 5) eventuella intressekonflikter och hantering av sådana.

Denna lag träder i kraft den 20 .

En AIF-förvaltares verksamhet enligt 7 kap. 6 a och 6 b § ska anpassas till lagens krav inom sex månader efter det att lagen trätt i kraft.

7.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 5 § 33 punkten, sådan den lyder i lag (//),
och

Betänkande EkUB 34/2018 rd

fogas till 5 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014, 198/2015, 520/2016, 737/2016, 855/2016, 1442/2016, 228/2017, 575/2017, 893/2017, 1071/2017, 241/2018, 1108/2018, 1229/2018, (/) och (/), en ny 37 punkt som följer:

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

36) i 5 kap. 7 § i lagen om investeringstjänster avsett tredjelandsföretag som tillhandahåller tjänster utan filialetablering,

37) röstningsrådgivare som avses i 10 a kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av försäkringsbolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i försäkringsbolagslagen (521/2008) 1 kap. 11 b § 6 punkten underpunkt a, 3 kap. 20 § 1 mom., 4 kap. 5 § 3 mom., rubriken för 5 kap. 2 § samt 7 § 2 mom. och 18 §, 6 kap. 1 § och 5 § 1 mom., 16 kap. 6 § 4 mom. och 11 § 2 mom. samt 28 kap. 2 § 3 mom. och 3 § 2 mom.,

av dem 1 kap 11 b § 6 punkten underpunkt a och 6 kap. 5 § 1 mom. sådana de lyder i lag 235/2018, 4 kap. 5 § 3 mom. och 5 kap. 7 § 2 mom. sådana de lyder i lag 981/2013 samt rubriken för 5 kap. 2 § och 18 § sådana de lyder i lag 587/2009, samt

fogas till 1 kap. nya 24 a—24 c §, till 5 kap. 2 §, sådan den lyder i lag 587/2009, ett nytt 2 mom. och till kapitlet nya 6 a och 18 a §, till 6 kap. nya 2 a och 4 a §, till 7 § ett nytt 2 mom. samt till kapitlet före mellanrubriken nya 20 d och 20 e § samt en ny mellanrubrik före dem, som följer:

Betänkande EkUB 34/2018 rd

1 kap.

De centrala principerna för försäkringsbolags verksamhet samt tillämpning av lagen

11 b §

Vissa definitioner som hänför sig till försäkringsmatematik och finansiering

I denna lag avses med

6) *reglerad marknad*

a) när det gäller en marknad som finns i en medlemsstat, ett multilateralt system som avses i 1 kap. 2 § 5 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017), eller

24 a §

Börsbolag

Med *börsbolag* avses i denna lag ett försäkringsbolag vars aktie är föremål för handel på en reglerad marknad som avses i lagen om handel med finansiella instrument.

I detta kapitel och i 5 och 6 kap. finns det särskilda bestämmelser om börsbolag.

24 b §

Närståendekrets

Till försäkringsbolagets närståendekrets hör

1) försäkringsbolagets moderbolag eller någon annan som innehar mer än 50 procent av det röstetal som försäkringsbolagets samtliga aktier medför eller annars har ett sådant bestämmande inflytande i försäkringsbolaget som avses i 1 kap. 5 § i bokföringslagen (1336/1997),

2) försäkringsbolagets styrelses och förvaltningsråds ledamöter och ersättare, verkställande direktör och dennes ställföreträdare,

3) en ovan i 1 eller 2 punkten avsedd persons make eller sambo som bor i samma hushåll som personen i fråga, egna och makens eller sambons barn, barnbarn, föräldrar och far- och morföräldrar,

4) en juridisk person där någon som avses i 1—3 punkten är ledamot eller ersättare i styrelsen eller förvaltningsrådet, verkställande direktör eller dennes ersättare eller har motsvarande ställning,

5) en juridisk person där en styrelseledamot i försäkringsbolaget eller någon annan som avses i 1—3 punkten ensam eller tillsammans med andra nämnda personer innehar över 50 procent av det röstetal som sammanslutningens samtliga aktier eller andelar medför eller annars har ett sådant bestämmande inflytande som avses i 1 kap. 5 § i bokföringslagen,

6) en juridisk person där en i 1 mom. avsedd modersammanslutning eller någon annan som utövar bestämmande inflytande i försäkringsbolaget innehar 20—50 procent av det röstetal som den juridiska personens samtliga aktier eller andelar medför eller där modersammanslutningen el-

Betänkande EkUB 34/2018 rd

ler någon annan som utövar bestämmande inflytande i försäkringsbolaget annars kan utöva betydande inflytande när det gäller den juridiska personens ekonomi och affärsverksamhet.

Om ett försäkringsbolag inte har delägare som avses i 1 mom. 1 punkten, ska i närstående dekretsen räknas in delägare som innehar minst 20 procent av det sammanlagda röstetal som försäkringsbolagets samtliga aktier medför eller som annars kan utöva ett betydande inflytande på beslutsfattandet om försäkringsbolagets ekonomi och affärsverksamhet. På en sådan delägare tillämpas bestämmelserna i 1 mom.

Vid beräkning av röstetalet enligt 1 och 2 mom. ska i en delägars röstetal räknas in de röster som hänför sig till aktier som ägs av en juridisk person som står under delägens bestämmande inflytande. Vid beräkning av röstetalet ska inte beaktas röstningsbegränsningar som följer av lag eller av sammanslutningens bolagsordning, bolagsavtal eller därmed jämförbara stadgar, och vid beräkning av det totala antalet röster i försäkringsbolaget beaktas inte sådana aktier i försäkringsbolaget som tillhör försäkringsbolaget eller dess dottersammanslutning.

Definitionen av begreppet närståendekrets i 1—3 mom. ska tillämpas när sådana närståendelån som avses i 8 kap. 6 § i aktiebolagslagen uppges i verksamhetsberättelsen, vid förvärv av egna aktier till anställda i enlighet med 16 kap. 11 § i denna lag och i fråga om presumtionen om skadevållande genom oaktsamhet enligt 28 kap. 2 och 3 § i denna lag.

24 c §

Börsbolags närståendekrets

När det gäller börsbolag avses i denna lag med *närståendekrets* närståendekretsen enligt definitionen i de internationella redovisningsstandarder som har godkänts i enlighet med den IAS-förordning som nämns i 1 kap. 4 d § i bokföringslagen. Också andra försäkringsbolag kan tillämpa denna definition av begreppet närståendekrets, vilket ska nämnas i bokslutsnoterna.

I ett börsbolag ska definitionen av begreppet närståendekrets enligt 1 mom. tillämpas vid jäv vid beslutsfattande i enlighet med 5 kap. 10 b §, 6 kap. 4 a § och 6 kap. 5 § 1 mom. i denna lag, vid uppföljning och bedömning av närståendetransaktioner i enlighet med 6 kap. 2 a § i denna lag, vid förvärv av egna aktier till anställda i enlighet med 16 kap. 11 § i denna lag samt, trots vad som föreskrivs i 24 b § 4 mom. i denna lag, när sådana närståendelån som avses i 8 kap. 6 § i aktiebolagslagen uppges i verksamhetsberättelsen. Börsbolags delägare, styrelse- och förvaltningsrådsledamöter och ersättare samt verkställande direktör och dennes ställföreträdare är närstående parter i förhållande till transaktioner som bolaget eller dess dottersammanslutning beslutar om då de själva eller någon som har en i 1 mom. avsedd närståenderelation till dem är den andra parten i transaktionen. Också i börsbolag ska tillämpas den definition av begreppet närståendekrets som avses i 24 b § och presumtionen om skadevållande genom oaktsamhet enligt 28 kap. 2 och 3 §.

I 8 kap 1 a § i värdepappersmarknadslagen (746/2012) föreskrivs om börsbolags skyldighet att offentliggöra väsentliga närståendetransaktioner.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

3 kap.

Bedrivande av direkt försäkring utomlands

20 §

Förvärv av bestämmande inflytande i kreditinstitut, värdepappersföretag eller försäkringsbolag med hemort i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Ett försäkringsbolag eller en försäkringsholdingsammanslutning får inte förvärva i 1 kap. 5 och 6 § i bokföringslagen avsett bestämmande inflytande i ett kreditinstitut, värdepappersföretag eller försäkringsbolag med hemort i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte försäkringsbolaget eller försäkringsholdingsammanslutningen har anmält detta till Försäkringsinspektionen på förhand eller om Försäkringsinspektionen efter att ha fått anmälan har förbjudit förvärvet inom den tid som anges i 2 mom.

4 kap.

Delägarskap, aktier och garantiandelar i försäkringsbolag

5 §

Anmälningsskyldighet som gäller förvärv och överlåtelse av aktier och garantiandelar

Vid beräkning av den ägarandel och röstandel som avses i 1 och 2 mom. tillämpas 2 kap. 4 § och 9 kap. 4—7 § i värdepappersmarknadslagen. Vid tillämpningen av detta moment beaktas inte sådana aktier som den anmälningsskyldige för högst ett år har förvärvat i samband med en emission av värdepapper eller med stöd av sin verksamhet som marknadsgarant och utifrån vilka den anmälningsskyldige inte har rätt att utöva rösträtt i en sammanslutning eller i övrigt påverka verksamheten i sammanslutningens ledning.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

5 kap.

Bolagsstämma

2 §

Delägarnas beslutsfattande, behörighet och bolagsstämma

På börsbolag tillämpas dessutom vad som i 5 kap. 3 a § i aktiebolagslagen föreskrivs om behandling av ersättningspolicyn på börsbolagets bolagsstämma och i 3 b § om behandling av ersättningsrapporten på börsbolagets ordinarie bolagsstämma.

6 a §

Jäv vid börsbolags bolagsstämma

Utöver vad som föreskrivs i 6 § får en delägare i ett börsbolag inte rösta om avtal eller andra rättshandlingar i vilka delägaren eller en person som enligt 1 kap. 24 c § har en närstående relation till delägaren är part, om rättshandlingen inte hör till bolagets sedvanliga affärsverksamhet eller inte genomförs på normala marknadsvillkor.

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på

1) transaktioner mellan börsbolaget och dess dottersammanslutning och börsbolaget, ifall börsbolaget och dess övriga dottersammanslutningar äger samtliga aktier i den först nämnda dottersammanslutningen eller, ifall bolaget och dess övriga dottersammanslutningar inte äger samtliga aktier i den först nämnda dottersammanslutningen och någon annan inom bolagets närståendekrets inte har något ekonomiskt intresse i den först nämnda dottersammanslutningen,

2) bolagsstämmans beslut om aktie- och garantiandelsemission och -bemyndigande, optionsrätter och andra särskilda rättigheter samt bemyndigande av styrelsen i fråga om dessa i enlighet med 14 kap., om utbetalning av medel i enlighet med 16 kap., om minskning av aktie- och garantikapital och återbetalning av garantikapital i enlighet med 17 kap., om förvärv och inlösen av egna aktier i enlighet med 18 kap., om fusion i enlighet med 19 kap., om delning i enlighet med 20 kap. och om försättande av bolaget i likvidation och avslutande av likvidation i enlighet med 23 kap., och inte heller på

3) bolagsstämmans beslut om ersättningspolicyn enligt aktiebolagslagens 5 kap. 3 a § eller om ersättningar i enlighet med policyn eller på behandling på bolagsstämman av i 3 b § i det kapitlet avsedda ersättningsrapporter.

7 §

Röstetal i försäkringsaktiebolag

Om inte annat bestäms i bolagsordningen får en aktieägare rösta på olika sätt med olika aktier i ett börsbolag. I ett sådant bolag tillämpas inte den i 1 mom. föreskrivna begränsningen av ett ombuds rätt att företräda flera aktieägare.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

18 §

Särskilda bestämmelser för börsbolag om skyldigheten att hålla handlingar tillgängliga och sända dem

Börsbolag ska hålla den stämmokallelse som avses i 14 § och de handlingar som avses i 17 § 1—3 mom. tillgängliga för delägarna på bolagets webbsidor under en period som börjar senast tre veckor före stämman och slutar tidigast tre månader efter stämman. Om börsbolagets bolagsstämma behandlar ersättningspolicyn eller en ersättningsrapport ska börsbolaget hålla också dessa handlingar tillgängliga på bolagets webbplats under samma period.

Vad som i 17 § föreskrivs om att hålla stämmohandlingarna tillgängliga före bolagsstämman och sända dem, ska inte tillämpas på bokslutet, verksamhetsberättelsen, revisionsberättelsen, ersättningspolicyn eller på ersättningsrapporten, om bolaget har hållit dem tillgängliga på det sätt som avses i 1 mom. och offentliggjort informationen i dem i enlighet med värdepappersmarknadslagen senast tre veckor före bolagsstämman.

18 a §

Särskilda bestämmelser för börsbolag om elektronisk omröstning

Till personer som på ett börsbolags bolagsstämma har röstat elektroniskt ska sändas en elektronisk bekräftelse på att rösterna tagits emot.

Till börsbolagets delägare ska på begäran efter bolagsstämman sändas bekräftelse på att deras röst på behörigt sätt har registrerats och räknats på bolagsstämman, om de inte redan har tillgång till informationen. Begäran ska framställas inom tre månader efter stämman.

6 kap.

Försäkringsbolagets ledning, företagsstyrningssystem och placering av tillgångar

1 §

Tillämpning av aktiebolagslagen

Utöver bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på försäkringsbolag bestämmelserna i 6 kap. i aktiebolagslagen, dock inte kapitlets 1, 4 a, 8, 10, 16 a, 19 och 24 §.

2 a §

Styrelsens särskilda uppgifter i försäkringsbolag och börsbolag

Utöver vad som annanstans i lag föreskrivs om styrelsens uppgifter ska försäkringsbolagets styrelse i fråga om bolagets ekonomiska rapporter och granskning särskilt följa upp och bedöma

1) försäkringsbolagets ekonomiska rapporteringssystem,

Betänkande EkUB 34/2018 rd

2) försäkringsbolagets inre övervakning och granskning samt riskhanteringssystem med hänsyn till effektiviteten,

3) hur avtal och andra rättshandlingar mellan försäkringsbolaget och personer inom dess närstående krets uppfyller de krav i fråga om försäkringsbolagets sedvanliga affärsverksamhet och normala marknadsvillkor som ska uppfyllas för att bestämmelserna om jäv i 5 kap. 6 a § och i 6 kap. 4 a § inte ska tillämpas,

4) revisorns oberoende och särskilt dennes tillhandahållande av andra tjänster än revisions-tjänster.

Utöver de uppgifter som nämns i 1 mom. ska styrelsen följa upp bolagets revision och bereda val av bolagets revisor. En styrelseledamot som har en närstående relation till en transaktion som är föremål för övervakning får inte delta i den inre övervakningen av transaktioner som avses i 1 mom. 3 punkten.

Det som föreskrivs i 1 mom. 4 punkten och i 2 mom. gäller inte försäkringsbolag vars moderbolag sköter uppgifterna i fråga.

Utöver de uppgifter som nämns i 1 och 2 mom. ska ett börsbolags styrelse utarbeta en sådan er-sättningsrapport som avses i 7 kap. 7 b § i värdepappersmarknadslagen.

4 a §

Jäv för börsbolags styrelseledamöter

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 6 kap. 4 § andra meningen i aktiebolagslagen får en styrelseledamot i ett börsbolag inte i bolagets eller dess dottersammanslutnings styrelse delta i be-handlingen av ett avtal i vilket en part är en person som har en sådan närstående relation till sty-relseledamoten som avses i 1 kap. 24 c § i denna lag, om rättshandlingen inte hör till bolagets sed-vanliga affärsverksamhet eller inte genomförs på normala marknadsvillkor. Ett beslut om ett så-dant avtal är giltigt om det biträds av en föreskriven majoritet av börsbolagets eller dess finländ-ska dottersammanslutnings styrelseledamöter som inte har en närstående relation till det ärende som ska avgöras.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om avtal ska på motsvarande sätt tillämpas på andra rätts-handlingar samt på rättegångar och annan talan.

Börsbolagets styrelse beslutar om bolagets åtgärder enligt 6 kap. 4 § i aktiebolagslagen och denna paragrafs 1 eller 2 mom. om det inte i denna lag eller i bolagsordningen föreskrivs något annat om behörighetsfördelningen i bolaget.

Det som föreskrivs ovan i denna paragraf ska inte tillämpas på transaktioner mellan börsbola-get och dess dottersammanslutning, ifall bolaget och dess övriga dottersammanslutningar äger samtliga aktier i den först nämnda dottersammanslutningen eller, ifall bolaget och dess övriga dottersammanslutningar inte äger samtliga aktier i den först nämnda dottersammanslutningen och någon annan inom bolagets närstående krets inte har något ekonomiskt intresse i den först nämnda dottersammanslutningen.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

5 §

Bestämmelser som ska tillämpas på verkställande direktören och dennes ställföreträdare

På verkställande direktören tillämpas vad som föreskrivs om styrelseledamöter i 4 § 1, 3 och 4 mom. samt i 6 kap. 2 § 2 mom. och 4 § i aktiebolagslagen. På ett börsbolags verkställande direktör tillämpas dessutom vad som i 4 a § 1 mom. föreskrivs om jäv för styrelseledamöter i börsbolag vid dottersammanslutningars beslutsfattande.

7 §

Bestämmelser som tillämpas på förvaltningsrådet

På bestämmelser om ersättningar till ett börsbolags förvaltningsrådsledamöter ska dessutom tillämpas vad som i 6 kap. 14 a § i aktiebolagslagen föreskrivs om ersättningar till styrelseledamöter.

Ägarstyrning, investeringsstrategi samt uppgifter om arrangemang med kapitalförvaltare, fondbolag eller AIF-förvaltare

20 d §

Ägarstyrningsprinciper för försäkringsbolag som bedriver livförsäkring samt offentliggörande av information om principerna

Ett försäkringsbolag som bedriver personförsäkring och som investerar i aktier i bolag som är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument ska utarbeta principer för ägarstyrningen.

Av ägarstyrningsprinciperna ska framgå sambandet mellan ägarstyrningen och det försäkringsbolags investeringsstrategi som bedriver livförsäkring. Vidare ska av principerna framgå förfarandena för uppföljning av sådana investeringsobjekts verksamhet som avses i 1 mom. i ärenden som är relevanta för försäkringsbolagets investeringsstrategi samt för utövande av rösträtten och andra rättigheter som har samband med aktierna. Av principerna ska också framgå hur ett försäkringsbolag som bedriver livförsäkring ska föra en dialog med investeringsobjekt som avses i 1 mom. samt med dess övriga delägare och referensgrupper. Dessutom ska av principerna framgå hur försäkringsbolaget identifierar, förebygger och förhindrar intressekonflikter i anslutning till engagemang.

Ett försäkringsbolag som bedriver livförsäkring ska på sin webbplats kostnadsfritt offentliggöra principerna för ägarstyrningen och en årlig utredning om hur de genomförts. Försäkringsbolaget ska offentliggöra åtminstone en utredning om sitt röstningsbeteende och om de viktigaste omröstningarna samt om eventuellt anlitan av röstningsrådgivare enligt värdepappersmarknadslagen. Om en kapitalförvaltare som avses i 6 b kap. 5 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster (747/2012), ett fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder (48/1999) eller en AIF-förvaltare som avses i 3 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) genom-

Betänkande EkUB 34/2018 rd

för ägarstyrningsprinciperna för ett sådant försäkringsbolags räkning som bedriver livförsäkring, ska försäkringsbolaget offentliggöra information om var kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren har offentliggjort informationen om omröstningarna.

Om ett försäkringsbolag som bedriver livförsäkring helt eller delvis underlåter att upprätta principer som avses i 1 och 2 mom. eller att offentliggöra principerna eller en utredning om dem på det sätt som avses i 3 mom., ska försäkringsbolaget offentliggöra en utredning om orsakerna till avvikelserna.

Vad som ovan i 3 mom. föreskrivs om försäkringsbolag som bedriver livförsäkringsverksamhet ska tillämpas också på ett försäkringsbolag som bedriver livförsäkringsverksamhet och för vars räkning investeringsverksamhet utförs av ett sådant utländskt EES-värdepappersföretag eller utländskt EES-kreditinstitut som avses i lagen om investeringstjänster, ett sådant utländskt EES-fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder eller en sådan EES-baserad AIF-förvaltare som avses i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

20 e §

Investeringsstrategi samt information om arrangemang med kapitalförvaltare, AIF-förvaltare eller fondbolag

Ett försäkringsbolag som bedriver livförsäkring och investerar i aktier i bolag som är föremål för handel på en reglerad marknad ska i fråga om sin investeringsstrategi offentliggöra information om hur delfaktorerna när det gäller investeringar i form av eget kapital samordnas med ansvarsförbindelsernas profil och löptid. Försäkringsbolaget ska i fråga om sin investeringsstrategi offentliggöra information också om vilka faktorer som på medellång och lång sikt påverkar avkastningen på tillgångarna.

Om en kapitalförvaltare som avses i 6 b kap. 5 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster, ett fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder eller en AIF-förvaltare som avses i 3 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder utför investeringsverksamhet för ett försäkringsbolag som bedriver livförsäkring, ska ett sådant försäkringsbolag i fråga om en överenskommelse med kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren offentliggöra

1) information om hur överenskommelsen med kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren uppmuntrar kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren att anpassa sin investeringsstrategi och sina investeringsbeslut efter profilen och löptiden för det försäkringsbolags ansvarsförbindelser som bedriver livförsäkring, i synnerhet i fråga om långfristiga ansvarsförbindelser,

2) information om hur överenskommelsen uppmuntrar kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren att fatta investeringsbeslut på basis av bedömningar av investeringsobjektets finansiella och icke-finansiella resultat på medellång eller lång sikt och att engagera sig i investeringsobjektet i syfte att förbättra dess resultat på medellång och lång sikt,

3) information om hur metoden och tidshorisonten för utvärdering av kapitalförvaltarens, fondbolagets eller AIF-förvaltarens prestationer och ersättningen för kapitalförvaltningstjänsterna stämmer överens med profilen och löptiden för det försäkringsbolags ansvarsförbindelser som bedriver livförsäkring, i synnerhet långfristiga ansvarsförbindelser, samt beaktar det absoluta långsiktiga resultatet,

4) information om hur försäkringsbolaget som bedriver livförsäkring bevakar kapitalförvaltarens, fondbolagets eller AIF-förvaltarens kostnader för portföljens omsättning och hur försäk-

Betänkande EkUB 34/2018 rd

ringsbolaget definierar och bevakar portföljens avsedda omsättnings hastighet eller hastighetsintervall,

5) varaktigheten för överenskommelsen med kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren.

Om överenskommelsen med kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren inte innehåller en eller flera av de uppgifter som avses i 2 mom. ska försäkringsbolaget som bedriver livförsäkring lägga fram en utredning om orsakerna till avvikelserna.

Vad som i 2 och 3 mom. föreskrivs om försäkringsbolag som bedriver livförsäkring ska tillämpas också på ett försäkringsbolag för vars räkning investeringsverksamhet utförs av ett sådant utländskt EES-värdepappersföretag eller utländskt EES-kreditinstitut som avses i lagen om investeringstjänster, ett utländskt EES-fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder eller en AIF-förvaltare som avses i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Information som avses i denna paragraf ska kostnadsfritt vara tillgänglig för allmänheten på försäkringsbolagets webbplats. Om det sker väsentliga förändringar i information som avses i 2 mom. ska informationen uppdateras minst en gång per år.

Information som avses i denna paragraf får offentliggöras i rapporten om solvens och finansiell ställning.

16 kap.

Utbetalning av försäkringsbolagets medel

6 §

Beslutsfattande

Fritt eget kapital kan med samtycke av alla delägare betalas ut också på något annat sätt än enligt 2 § 1 mom. eller i något annat förhållande än aktieinnehavet, om inte något annat följer av lag eller av bolagsordningen.

11 §

Finansiering av förvärv av egna aktier

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på sådana åtgärder inom ramen för utdelningsbara medel vilkas syfte är förvärvande av aktier till anställda i försäkringsbolaget eller i ett närstående bolag.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

28 kap.

Skadestånd samt inlösenskyldighet till följd av missbruk av inflytande

2 §

Ledningens skadeståndsskyldighet

Om skadan har orsakats genom överträdelse av denna lag eller av de bestämmelser i aktiebolagslagen som tillämpas med stöd av denna lag, på annat sätt än endast genom överträdelse av de principer som avses i 1 kap., eller om skadan har orsakats genom överträdelse av en bestämmelse i bolagsordningen, anses skadan ha orsakats genom oaktsamhet, om inte den som är ansvarig för förfarandet visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt. Detsamma gäller skada som har orsakats genom en åtgärd till förmån för en försäkringsbolaget närstående person.

3 §

Deläggares skadeståndsskyldighet

Skada som har orsakats genom en åtgärd till förmån för en försäkringsbolaget närstående person, anses ha orsakats av oaktsamhet, om inte delägaren visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Ett försäkringsbolag som bedriver livförsäkringsverksamhet ska anpassa sin verksamhet enligt 6 kap. 20 d och 20 e § till lagens krav inom sex månader efter det att lagen trätt i kraft.

9.

Lag

om ändring av lagen om pensionsstiftelser

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) 2 § 1 mom. 8 punkten, sådan den lyder i lag 391/2006, och

Betänkande EkUB 34/2018 rd

fogas till lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) nya 6 b—6 e § som följer:

1 kap.

Allmänna stadganden

2 §

~~I denna lag avses med~~

~~8) reglerad marknad en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017),~~

6 b §

Vad som i 6 c—6 e § föreskrivs om pensionsstiftelser ska tillämpas endast på A-pensionsstiftelser och på AB-pensionsstiftelsers A-avdelningar som har minst 100 försäkrade.

6 c §

En pensionsstiftelse som investerar i aktier i bolag som i en EES-stat är föremål för handel på en reglerad marknad, ska för ägarstyrningen upprätta principer som är tillämpliga på frivillig tilläggspensionsverksamhet.

Av ägarstyrningsprinciperna ska på ett allmänt plan framgå

- 1) ägarstyrningens samband med investeringsstrategin för tilläggspensionsverksamheten,
- 2) förfarandena för uppföljning av investeringsobjektens verksamhet enligt 1 mom. i ärenden som är relevanta för tilläggspensionsverksamhetens investeringsstrategi,
- 3) förfarandena för utövande av rösträtt och andra aktierelaterade rättigheter i sådana investeringsobjekt som avses i 1 mom.,
- 4) hur pensionsstiftelsen för en dialog med investeringsobjekt som avses i 1 mom. samt med deras övriga aktieägare och referensgrupper,
- 5) hur pensionsstiftelsen identifierar, förebygger och förhindrar intressekonflikter i samband med engagemang.

Ägarstyrningsprinciperna ska innefatta åtgärder för undvikande och hantering av intressekonflikter.

6 d §

En pensionsstiftelse ska på sin webbplats kostnadsfritt offentliggöra eller på motsvarande sätt hålla de ägarstyrningsprinciper tillgängliga för allmänheten som nämns i 6 c § och en årlig rapport om hur de genomförts. I rapporten ska åtminstone offentliggöras uppgifter om pensionsstiftelsens röstningsbeteende och viktigaste omröstningar samt om eventuellt anlitanande av röstningsrådgivare enligt värdepappersmarknadslagen. Om en kapitalförvaltare som avses i 6 b kap. 5 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster (747/2012), ett fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder (48/1999) eller en AIF-förvaltare som avses i 3 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) genomför ägarstyrningsprinciperna för pensionsstiftelsens tilläggspensionsverksamhets räkning ska pensionsstiftelsen offentliggöra information om var kapi-

Betänkande EkUB 34/2018 rd

talförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren har gjort informationen om omröstningarna tillgänglig för allmänheten.

Om en pensionsstiftelse helt eller delvis underlåter att upprätta sådana ägarstyrningsprinciper som nämns i 6 c § eller att i enlighet med 1 mom. upprätta en rapport om dem, ska pensionsstiftelsen offentliggöra en utredning om varför det förhåller sig så.

Vad som ovan i 1 och 2 mom. föreskrivs om pensionsstiftelser ska tillämpas också på en pensionsstiftelse för vars tilläggs-pensionsverksamhets räkning ett sådant utländskt EES-värdepappersföretag eller utländskt EES-kreditinstitut som avses i lagen om investeringstjänster, ett utländskt EES-fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder eller en sådan EES-baserad AIF-förvaltare som avses i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder genomför ägarstyrningsprinciperna.

6 e §

Om en pensionsstiftelse investerar i aktier i ett bolag som är föremål för handel på en reglerad marknad i en EES-stat, ska den i fråga om sin investeringsstrategi offentliggöra information om hur delfaktorerna när det gäller investeringar i form av eget kapital samordnas med profilen och löptiden för pensionsansvaret i fråga om pensionsstiftelsens tilläggs-pensionsverksamhet. Pensionsstiftelsen ska i fråga om sin investeringsstrategi offentliggöra information också om hur investeringarna i form av eget kapital på medellång och lång sikt påverkar avkastningen på tillgångarna.

En pensionsstiftelse, för vars räkning en kapitalförvaltare som avses i 6 b kap. 5 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster, ett fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder eller en AIF-förvaltare som avses i 3 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder utför investeringsverksamhet, ska offentliggöra en med kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren ingången överenskommelse gällande

1) information om hur överenskommelsen med kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren uppmuntrar kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren att anpassa sin investeringsstrategi och sina investeringsbeslut efter profilen och löptiden för pensionsstiftelsens ansvarsförbindelser, i synnerhet i fråga om långfristiga ansvarsförbindelser,

2) information om hur överenskommelsen uppmuntrar kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren att fatta investeringsbeslut på basis av bedömningar av investeringsobjektets finansiella och icke-finansiella resultat på medellång eller lång sikt och att engagera sig i investeringsobjektet i syfte att förbättra dess resultat på medellång och lång sikt,

3) information om hur metoden och tidshorizonten för utvärdering av kapitalförvaltarens, fondbolagets eller AIF-förvaltarens prestationer och ersättningen för kapitalförvaltningstjänsterna stämmer överens med profilen och löptiden för pensionsstiftelsens ansvarsförbindelser, i synnerhet långfristiga ansvarsförbindelser, samt beaktar det absoluta långsiktiga resultatet,

4) information om hur pensionsstiftelsen bevakar kapitalförvaltarens, fondbolagets eller AIF-förvaltarens kostnader för portföljens omsättning och hur pensionsstiftelsen definierar och bevakar portföljens avsedda omsättnings-hastighet eller hastighetsintervall,

5) varaktigheten för överenskommelsen med kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren.

Om överenskommelsen med den kapitalförvaltare, det fondbolag eller den AIF-förvaltare som avses i 2 mom. inte innehåller en eller flera av de uppgifter som avses i 2 mom. ska pensionsstiftelsen lägga fram en utredning om orsakerna till avvikelsen.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

Vad som i 2 och 3 mom. föreskrivs om pensionsstiftelser ska tillämpas också på en pensionsstiftelse för vars räkning ett sådant utländskt EES-värdepappersföretag eller utländskt EES-kreditinstitut som avses i lagen om investeringstjänster, ett utländskt EES-fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder eller en EES-baserad AIF-förvaltare som avses i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder utför investeringsverksamhet.

Information som avses i denna paragraf ska kostnadsfritt vara tillgänglig för allmänheten på pensionsstiftelsens webbplats. Om det sker väsentliga förändringar i information som avses i 2 mom. ska informationen uppdateras minst en gång per år.

Denna lag träder i kraft den 20 .

En pensionsstiftelse som bedriver verksamhet enligt 6 b—6 e § ska anpassa sin verksamhet till lagens krav inom sex månader efter det att lagen trätt i kraft.

10.

Lag

om ändring av lagen om försäkringskassor

I enlighet med riksdagens beslut
~~ändras i lagen om försäkringskassor (1164/1992) 3 § 8 punkten, sådan den lyder i lag 392/2006, och~~
fogas till **lagen om försäkringskassor (1164/1992)** nya 9 b—9 e § som följer:

1 kap.

Allmänna stadganden

3 §

~~I denna lag avses med~~

~~8) reglerad marknad en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017),~~

Betänkande EkUB 34/2018 rd

9 b §

Vad som i 9 c—9 e § föreskrivs om pensionskassor ska tillämpas endast på pensionskassors tilläggs-pensionsverksamhet som omfattar minst 100 försäkrade.

9 c §

En pensionskassa som investerar i aktier i bolag som är föremål för handel på en reglerad marknad i en EES-stat, ska upprätta ägarstyrningsprinciper som är tillämpliga på den frivilliga tilläggs-pensionsverksamheten.

Av ägarstyrningsprinciperna ska på ett allmänt plan framgå

- 1) ägarstyrningens samband med investeringsstrategin för tilläggs-pensionsverksamheten,
- 2) förfarandena för uppföljning av investeringsobjektens verksamhet enligt 1 mom. i ärenden som är relevanta för tilläggs-pensionsverksamhetens investeringsstrategi,
- 3) förfarandena för utövande av rösträtt och andra aktierelaterade rättigheter i sådana investeringsobjekt som avses i 1 mom.,
- 4) hur pensionskassan för en dialog med investeringsobjekt som avses i 1 mom. samt med deras övriga aktieägare och referensgrupper,
- 5) hur pensionskassan identifierar, förebygger och förhindrar intressekonflikter i samband med engagemang.

Ägarstyrningsprinciperna ska innefatta åtgärder för undvikande och hantering av intressekonflikter.

9 d §

En pensionskassa ska på sin webbplats kostnadsfritt offentliggöra eller annars på motsvarande sätt hålla de ägarstyrningsprinciper tillgängliga för allmänheten som nämns i 9 c § och en årlig rapport om hur de genomförts. I rapporten ska åtminstone offentliggöras uppgifter om pensionskassans röstningsbeteende och viktigaste omröstningar samt om eventuellt anlitan- de av röstningsrådgivare enligt värdepappersmarknadslagen. Om en kapitalförvaltare som avses i 6 b kap. 5 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster (747/2012), ett fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder (48/1999) eller en AIF-förvaltare som avses i 3 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) genomför ägarstyrningsprinciperna för pensionskassans räkning, ska pensionskassan offentliggöra information om var kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren har gjort informationen om omröstningarna tillgänglig för allmänheten.

Om en pensionskassa helt eller delvis underlåter att upprätta sådana ägarstyrningsprinciper som nämns i 9 c § eller att i enlighet med 1 mom. utarbeta en rapport om dem, ska pensionskassan offentliggöra en utredning om varför det förhåller sig så.

Vad som i 1 och 2 mom. föreskrivs om pensionskassor ska tillämpas också på en pensionskassa för vars räkning ägarstyrningsprinciperna genomförs av ett sådant utländskt EES-värdepappersföretag eller utländskt EES-kreditinstitut som avses i lagen om investeringstjänster, ett utländskt EES-fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder eller en sådan EES-baserad AIF-förvaltare som avses i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

9 e §

Om en pensionskassa investerar i aktier i ett bolag som är föremål för handel på en reglerad marknad i en EES-stat, ska den i fråga om sin investeringsstrategi offentliggöra information om hur faktorerna när det gäller investeringar i form av eget kapital samordnas med profilen och löptiden för pensionsansvaret i fråga om pensionskassans tilläggs-pensionsverksamhet. Pensionskas-

Betänkande EkUB 34/2018 rd

san ska i fråga om sin investeringsstrategi offentliggöra information också om hur investeringarna i form av eget kapital på medellång och lång sikt påverkar avkastningen på tillgångarna.

En pensionskassa för vars räkning en kapitalförvaltare som avses i 6 b kap. 5 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster, ett fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder eller en AIF-förvaltare som avses i 3 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder utför investeringsverksamhet ska offentliggöra en med kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren ingången överenskommelse gällande

1) information om hur överenskommelsen med kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren uppmuntrar kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren att anpassa sin investeringsstrategi och sina investeringsbeslut efter profilen och löptiden för pensionskassans ansvarsförbindelser, i synnerhet i fråga om långfristiga ansvarsförbindelser,

2) information om hur överenskommelsen uppmuntrar kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren att fatta investeringsbeslut på basis av bedömningar av investeringsobjektets finansiella och icke-finansiella resultat på medellång eller lång sikt och att engagera sig i investeringsobjektet i syfte att förbättra dess resultat på medellång och lång sikt,

3) information om hur metoden och tidshorizonten för utvärdering av kapitalförvaltaren, fondbolagets eller AIF-förvaltaren prestationer och ersättningen för kapitalförvaltningstjänsterna stämmer överens med profilen och löptiden för pensionskassans ansvarsförbindelser, i synnerhet långfristiga ansvarsförbindelser, samt beaktar det absoluta långsiktiga resultatet,

4) information om hur pensionsstiftelsen bevakar kapitalförvaltaren, fondbolagets eller AIF-förvaltaren kostnader för portföljens omsättning och hur pensionsstiftelsen definierar och bevakar portföljens avsedda omsättningshastighet eller hastighetsintervall,

5) varaktigheten för överenskommelsen med kapitalförvaltaren, fondbolaget eller AIF-förvaltaren.

Om överenskommelsen med den kapitalförvaltare, det fondbolag eller den AIF-förvaltare som avses i 2 mom. inte innehåller en eller flera av de uppgifter som avses i 2 mom., ska pensionskassan lägga fram en utredning om orsakerna till avvikelsen.

Vad som i 2 och 3 mom. föreskrivs om pensionskassor ska tillämpas också på en pensionskassa för vars räkning investeringsverksamhet utförs av ett sådant utländskt EES-värdepappersföretag eller utländskt EES-kreditinstitut som avses i lagen om investeringstjänster, ett utländskt EES-fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder eller en EES-baserad AIF-förvaltare som avses i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Information som avses i denna paragraf ska kostnadsfritt vara tillgänglig för allmänheten på pensionskassans webbplats. Om det sker väsentliga förändringar i information som avses i 2 mom. ska informationen på webbplatsen uppdateras minst en gång per år.

Denna lag träder i kraft den 20 .

En försäkringskassa som bedriver verksamhet enligt 9 b—9 e § ska anpassa sin verksamhet till lagens krav inom sex månader efter det att lagen trätt i kraft.

Betänkande EkUB 34/2018 rd

Helsingfors 8.2.2019

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Martti Mölsä blå
vice ordförande Harri Jaskari saml
medlem Touko Aalto gröna
medlem Petri Honkonen cent
medlem Hannu Hoskonen cent
medlem Laura Huhtasaari saf
medlem Lauri Ihalainen sd
medlem Katri Kulmuni cent
medlem Eero Lehti saml
medlem Markus Lohi cent
medlem Lea Mäkipää blå
medlem Johanna Ojala-Niemelä sd
medlem Arto Pirttilahti cent
medlem Hanna Sarkkinen vänst
medlem Ville Skinnari sd.

Sekreterare var

utskottsråd Teija Miller.

Betänkande EkUB 34/2018 rd Reservation

RESERVATION

Motivering

Genom propositionen genomförs de ändringar som godkändes 2017 i direktiv (EU) 2017/828 om aktieägares rättigheter. Propositionen kan i huvuddrag anses värd att stödja med de motiv som anförs i betänkandet. Men vi menar att det ändå vore befogat att Finland skulle öka insynen i innehav mer ambitiöst på det sätt som direktivet tillåter.

Propositionen ger börsbolag rätt att identifiera alla sina aktieägare när aktierna är förvaltningsregistrerade. I propositionen lyfts fram att artikel 3a.4 tredje stycket i ovan nämnda direktiv skulle ha gett medlemsstaterna möjlighet att föreskriva om behandling av aktieägares personuppgifter för andra ändamål. Men i propositionen förbigås denna möjlighet med ett omnämnande trots att det exempelvis i Skatteförvaltningens yttrande av den 1 juni 2018 i lagens beredningsskede konstateras att det vore befogat att vid lagberedningen förbättra bland annat myndigheternas tillgång till information om sina delägare för att lagstadgade skattskyldigheter och andra skyldigheter ska bli tillgodosedda. Regeringens förslag till lösning står också i konflikt med att riksdagen i sitt enhälligt godkända uttalande av den 17 maj 2017 förutsatte "att statsrådet utreder möjligheterna att säkerställa offentligheten för uppgifter om innehav som motsvarar direkt innehav och omedelbart bereder de ändringar i vår nationella lagstiftning som saken kräver". Nu är regeringen i färd med att lämna riksdagens uttalande obeaktat utan minsta motivering.

För närvarande kan delägare i börsbolag hemlighålla sin identitet för andra delägare och myndigheter bakom förvaltningsregister. Det öppnar dörrarna för kringgående av skatt, insiderbrott, penningtvätt och korruption. I fjol påförde Finansinspektionen böter på 50 miljoner på huvudägaren till Afarak som hade hemlighållit ökningen av sin ägarandel i bolaget. Det kränkte småplaceras rättigheter då huvudägaren skulle ha framställt dem ett offentligt köpeanbud på aktierna då innehavsgränsen på 30 procent överskreds. Det är också viktigt att beslutsfattarna i samhället inte kan dölja sina innehav, eftersom de i annat fall kan utnyttja sin makt för att eftersträva egen fördel. För att lösa problemen ovan är det nödvändigt att statsrådet med skyndsam tidsplan bereder en proposition för att säkerställa att börsbolagens innehav är offentliga för allmänheten såsom riksdagen förutsatte 2017. I det sammanhanget bör också insynen i utländska innehav säkerställas, eftersom exempelvis i fallet Afarak uttryckligen en utländsk ägare hade hemlighållit sitt innehav och också finländare har möjligheten att hemlighålla sitt innehav exempelvis med hjälp av utländska skrivbordsbolag. Samtidigt bör också möjligheten undanröjas att undvika skatt på försäljningsvinst och utdelning genom att hemlighålla innehavet bakom förvaltningsregistret. Genom proposition RP 282/2018 rd som är under behandling säkerställs endast beskattningen av utdelningsinkomster.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner två uttalanden (*Reservationens förslag till uttalande*).

Betänkande EkUB 34/2018 rd
Reservation

Reservationens förslag till uttalanden

- 1. Riksdagen förutsätter att statsrådet utan dröjsmål bereder en proposition genom vilken det säkerställs att uppgifterna om alla delägare i börsbolag finns tillgängliga i ett offentligt register.*
- 2. Riksdagen förutsätter att statsrådet utan dröjsmål bereder en proposition genom vilken det säkerställs att Skatteförvaltningen får uppgifter om alla inkomster för börsaktier och personuppgifter om de som får dessa inkomster.*

Helsingfors 8.2.2019

Lauri Ihalainen sd
Touko Aalto gröna
Johanna Ojala-Niemelä sd
Hanna Sarkkinen vänst
Ville Skinnari sd